

MICHAEL A. SHAHEEN

MÁM TALENT
nakladatelství

2022

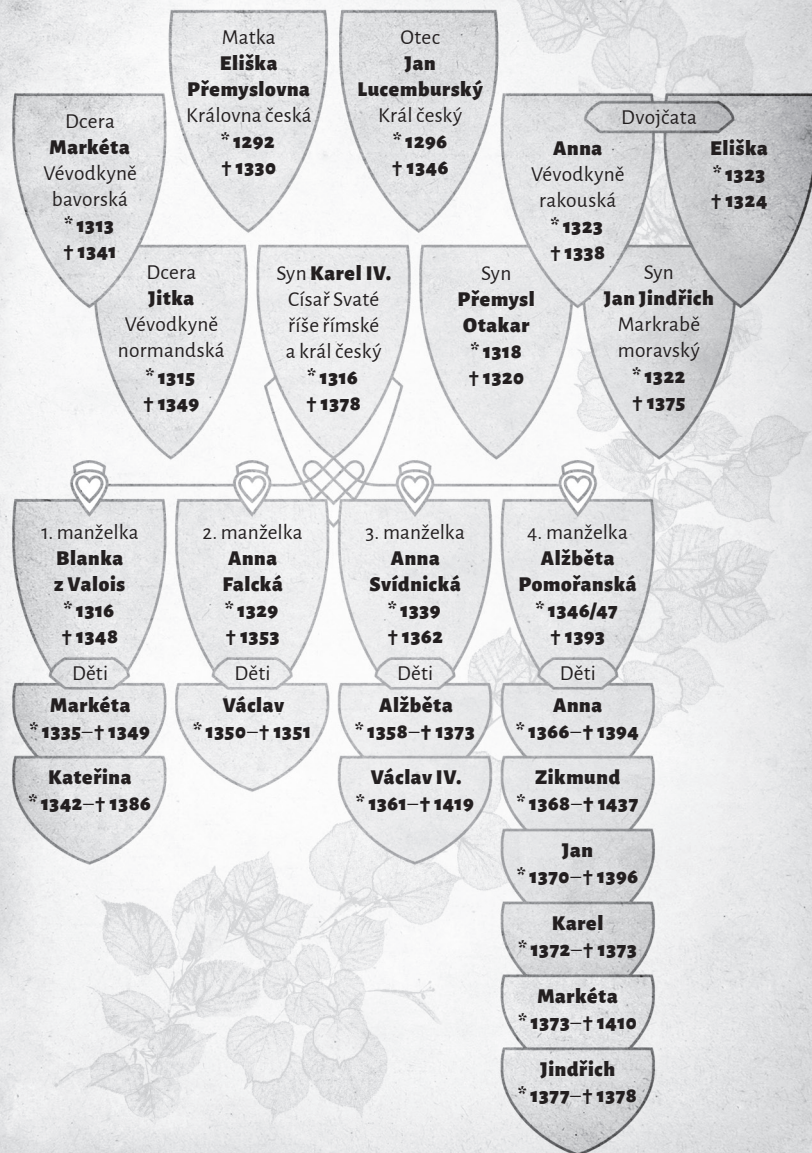
Pro moje dcery,
Camillu a Veroniku

Obsah

	1564	5
	1998	7
I. kapitola	PRAŽSKÝ HRAD	9
II. kapitola	KAREL LUCEMBURSKÝ	23
II. kapitola	RICHARD NOVOTNÝ	35
IV. kapitola	DÁVNÝ KAMARÁD	47
V. kapitola	BUSTY V KATEDRÁLE	57
	BLANKA Z VALOIS	69
VI. kapitola	OBRAZ	77
VII. kapitola	ZÁMEK ORLÍK	93
VIII. kapitola	ŠACHOVÁ PARTIE	109
IX. kapitola	ŘEZNO	125
	ANNA FALCKÁ	141
X. kapitola	KAVÁRNA SLAVIA	153
XI. kapitola	KARLŠTEJN	163
	ANNA SVÍDNICKÁ	177
XII. kapitola	CUI BONO?	185
XIII. kapitola	KAVÁRNA SLAVIA II.	197
	ALŽBĚTA POMOŘANSKÁ	205
XIV. kapitola	NA HORÁCH	217
XV. kapitola	OSOBNÍ DORUČENÍ	233
XVI. kapitola	PRSTEN	247
XVII. kapitola	ZLATÁ KORUNA	261
XVIII. kapitola	SRDCOVÉ KRÁLOVNY	277
	1363	289

Rodokmen Karla IV.

1564

Hleděl jsem na truhlici. Železné pásy se ve voskově žlutém světle blikotavých plamenů temně leskly.

Ten pohled mi nebyl příjemný. Zklamání bylo ještě čerstvé.

Když se mi donesla zpráva o objevení skříňky, připadlo mi to jako dárek prozřetelnosti. Víc než dvacet let uplynulo od chvíle, kdy ten nešťastný požár zpustošil polovinu města, a pořád ještě tu bylo tolik nedokončeného – tolik, co bylo třeba opravit a znovu vystavět. Čekal jsem – já i všichni ostatní – že v truhlici najdeme velké poklady. Proč by si jinak Karel Lucemburský dával takovou práci a tak dobře ji ukryl?

Když otvírali zámek, byl jsem u toho, rozechvělý nedočkavostí. Všechno se stalo před mýma očima. Nedošlo k žádnému podvodu. Vše zůstalo tak, jak to bylo.

Architekt Wolmut jednal velice rozumně. Když skříňku pod troskami objevil, okamžitě nechal přivolat notáře a pod jeho dohledem ji zapečetil. Potom ji dal uložit do zamčené a střežené místnosti, dokud se nevrátím. Tohle opatření mu zachránilo krk – a zdaleka nejen jemu.

Jenže na druhou stranu, pomyslel jsem si, obsah skříňky mě vlastně neměl překvapit. O Karlovi Lucemburském se vědělo, že míval někdy zvláštní nápady. Že by svým nástupcům zanechal rébus, to k jeho pověsti docela sedělo. Jen ať hádají...

Ale jestli to měla být hra, byla velice nebezpečná... a já neměl v úmyslu ji hrát.

Znovu jsem pohlédl na pergamenový svitek, který jsme v truhle objevili a který teď ležel rozvinutý na stole přede mnou. Všichni moji poradci se shodli, že text sice může mít mnoho výkladů, ale jen jeden je pravděpodobný – a významný.

Pravda, uplynulo hodně času – už dvě stě let. Mozek mi říkal, že není čeho se bát. A přece, kdo ví, kam by tenhle příběh mohl vést? Ať se to komu líbí, nebo ne – a mně se to rozhodně nelíbilo – Karla Lucemburského v těchhle krajích dosud nesmírně uctívají. Kdyby se tohle rozneslo a kdyby se o tom dozvěděla česká šlechta...

Zarazil jsem se. Ne, o tomhle radši nebudu přemýšlet.

Měl bych listinu zničit. Můj bratr by to rozhodně udělal. Nepřemýšlel by ani neváhal. Prostě by svitek vzal a hodil tamhle do krbu – stačilo zlehka šklubnout zápěstím – a problém by byl vyřešen jednou provždy.

Vzal jsem svitek do ruky a zvedl ho, až byl pergamen ve světle svic skoro bílý. Přejel jsem po něm očima shora dolů a nakonec utkvěl pohledem na velké nachové pečeti, která se leskla jako loužička čerstvě prolité krve.

Byla to pečeť krále a císaře. Stejná pečeť jako moje – a jako bratrova.

Náhle jsem si byl jistý. Nechal jsem si povolat Wolmuta.

„Milosti,“ hluboce se uklonil. „Jak ti mohu posloužit, pane Ferdinandě?“

Bylo vidět, jak je nervózní. Obával se, že ho z něčeho podezírám. Pokynem jsem ho přivolal blíž a vydal mu pokyny. Naslouchal jim beze slova. Když jsem skončil, zopakoval je, aby se ujistil, že všechno správně pochopil. Opakování bylo bez chyby.

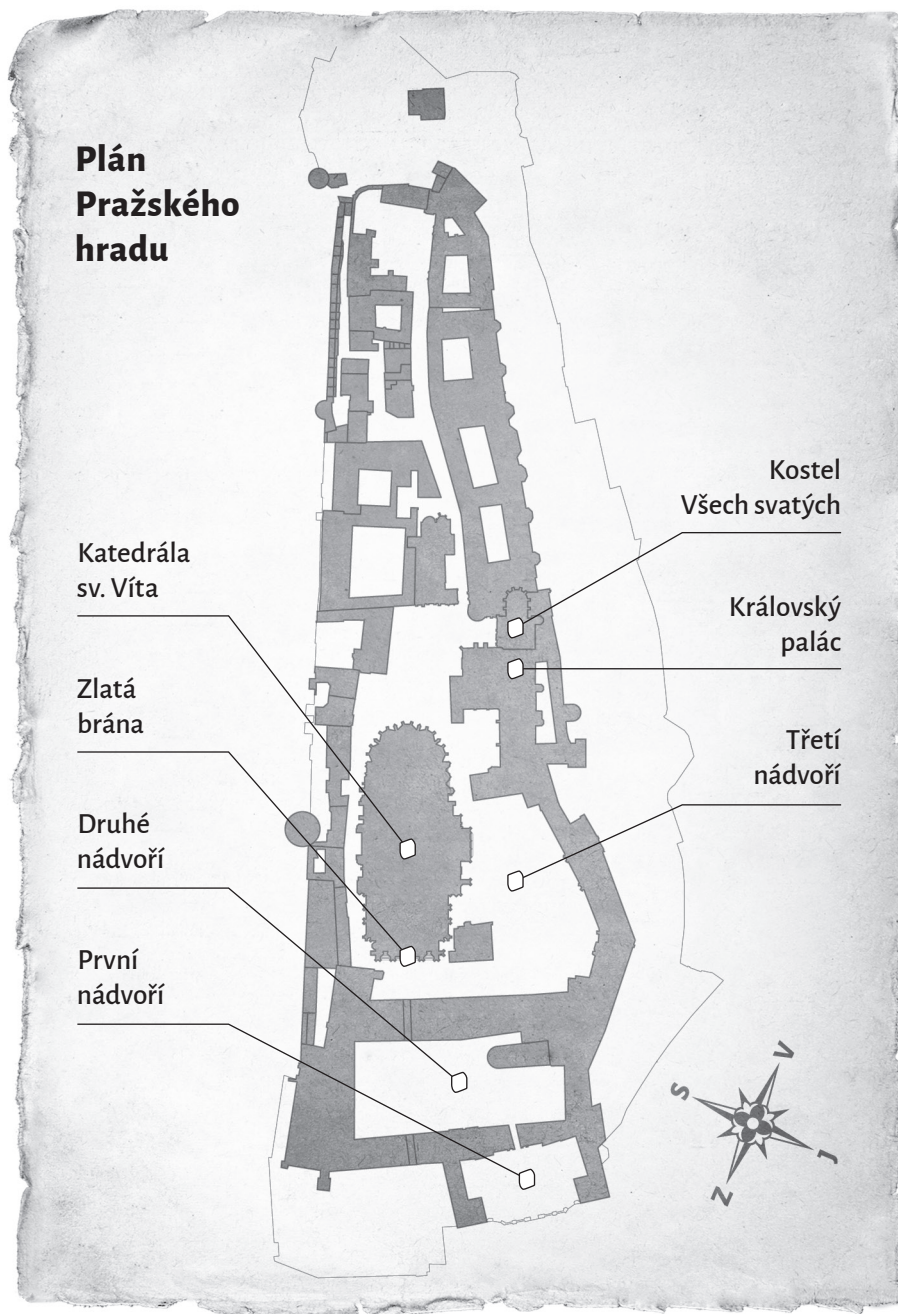
Když se Wolmut chystal odejít, ještě jsem ho zavolal.

„Uschovej tu truhlu dobře a hluboko,“ přikázal jsem mu. „Uschovej ji tak, aby ji nikdo nikdy nenašel. Uschovej ji, jako kdyby na tom závisela budoucnost království.“

Dobře jsem věděl, že je to možná pravda.

1998

PRAŽSKÝ HRAD

Když jsem procházel branou na nádvoří, podíval jsem se vzhůru, ke dvěma bojujícím obrům. Od svého návratu jsem byl na Pražském hradě poprvé a ty známé sochy v sobě měly něco konejšivého. Za starých časů jsem pod nimi stával a nevěděl, jestli mě víc přitahuje jejich umělecká kvalita, nebo odpuzuje násilí, které zpodobňovaly.

Někdo by mohl říct, že obři, brutálně bojující na život a na smrt, se do téhle poklidné země ani nehodí – že je to spíš habsburská propaganda než odraz skutečné válečnické mentality zdejších lidí. A měl by pravdu. Ale ti bronzoví obři právě pro svou nepatřičnost představují výborný úvod k Pražskému hradu, k místu plnému záhad a protikladů.

Podíval jsem se na hodinky – byl jsem tu včas, spíš maličko dřív. Těšil jsem se, že Martina zase uvidím. Poprvé jsme se setkali krátce poté, co jsem do Prahy přijel poprvé. Tenkrát jsem byl postgraduální student a jako téma své práce jsem si zvolil středověkého českého krále Karla IV. Někdo mi Martina doporučil jako člověka, který mi může zjednat přístup do archivů Pražského hradu. Rychle si mě získal svou inteligencí, vtipem a neuctivostí ke všem autoritám a začali jsme spolu chodit na pivo. Myslím, že si se mnou rád povídal, protože jsem si jeho poznámky nebral osobně, ale oceňoval jsem jeho přesná pozorování a sžiravý humor, se kterým mluvil úplně o všem. Poslouchat jsem uměl dobře. Všichni potřebujeme publikum, které by nám naslouchalo, a někteří lidé ho vzhledem ke svým názorům a své situaci hledají obtížněji.

Můžu o Martinovi říct, že je můj *přítel*? Ne, až tak blízcí si nejsme – rozhodně ne, pokud ten výraz použijeme v užším evropském smyslu slova, který jsem se naučil znát a respektovat. Tady má člověk kamarády, kontakty, nebo, přeloženo doslova, „lidi, které zná“ – známé. Přátel je ale jen hrstka. V Evropě je přítel člověk, který pro vás ohrozí vlastní zájmy, pokud nastanou okolnosti, za nichž je to najednou nebezpečné. Takle definice vznikla po opakovaných traumatických obdobích, která zásady přátelství prověřila tak, jak se u nás doma prověřují jen vzácně. Doma je přítel prostě každý, koho člověk zná a není to jeho nepřítel; hovoříme volně s cizími lidmi, usmějeme se na ně, popřejeme jim hezký den a myslíme to upřímně. Evropan to upřímně myslet nemůže, protože na to, aby vám přál štěstí, vás dost dobře nezná (za jiných okolností byste mohli být jeho nepřítelem). Kromě toho ho zkušenosti naučily, že život není hezký, že je plný špatností a že okolnosti se umějí během okamžiku prudce změnit k horšímu. Kdo je doopravdy váš přítel, to poznáte teprve, když jde všechno k čertu.

Ale jestli je Martin přítel, kamarád nebo známý, na tom celkem nezáleželo. Když toho dne vstoupil do recepce, byl jsem upřímně rád, že ho vidím.

„Vypadáš dobře,“ prohlásil a změřil si mě skrz tlusté brýle s černými obroučkami. „Jak to říkáte – fit jako skřipky, ne?“

„Jako co?“

„Housle,“ opravil se.

„Aha, *fit as a fiddle*,“ došlo mi to. Moje čeština sice byla celkem použitelná, spolu jsme ale vždycky mluvili anglicky – bylo to zábavnější.

„A já, já jsem tlustý jako viola,“ dodal Martin.

„Vůbec ne – vypadáš skvěle,“ zavrtěl jsem hlavou. Martin sice pár kilo přibral, zvláště kolem pasu, ale to je přirozené. Po čtyřicítce se to stává – aspoň jsem to slyšel.

„S lichocením nejdál dojdeš,“ podotkl Martin. „Tak co ti můžu nabídnout? Kafe, čaj – nebo něco ostřejšího?“

„Kafe, díky.“

„Může to být turek? Kapučíno a latté si do státního sektoru cestu ještě nenašlo.“

„Turek je v pohodě.“

Martin si u dívky v recepci objednal dvě kávy, pak mě vzal za rameno a vedl mě do své kanceláře.

„Ty sedíš jinde!“ uvědomil jsem si.

„Líbí se ti tady?“ zeptal se Martin. „To víš, povýšil jsem.“

„Je tu spousta místa,“ rozhlédl jsem se po rozlehlé místnosti s vysokým stropem. Dvěma vysokými okny sem proudila spousta denního světla. Opravdu to byla pěkná kancelář.

„Jedno se jim musí přiznat – řídit lidi, to umějí,“ řekl Martin. „Malý plat, velká kancelář. Já bych bral radši sklep a velký plat, ale –“

„Ty dvě věci k sobě moc nejdou,“ zasmál jsem se.

„A tos ještě neviděl to nejlepší,“ řekl Martin. „Pojď se podívat.“

Šel jsem za ním k vysokému oknu s ozdobnou mříží. Otevřel ho a ustoupil stranou. Jak jsme společně vyhlédli ven, ovanul nás studený vzduch. Byli jsme přímo nad jižními zahradami Hradu, které tak mistrovsky navrhl Josip Plečnik. Za nimi byl úžasný, ničím nerušený výhled přes hradby na moře oranžových střech a bílých komínů Malé Strany, na Vltavu a za ní věžičky Starého Města.

Připomnělo mi to Monetovy obrazy katedrály v Rouenu. Každý den jsou světlo a stín jiné. Každý den jiná krása.

„Já nevím, Martine – tenhle výhled za to možná stojí.“

„Nejkrásnější v Praze,“ kývl Martin. „Víš, že za války vydali známku, na které Hitler stojí přesně na tomhle místě? U tohoto okna? Má ruce takhle –“

Martin mi to názorně předvedl. Popadl oba rohy parapetu, narovnal záda, zachmuřil obličej a rozhlédl se po městě šíleným pohledem.

„Kdyby tak byl tenkrát někdo zezadu Führera pořádně nakopl – pěkně rovnou do zadku,“ prohlásil a postavil se zase normálně. „To by byla ta největší a nejspokojivější pražská defenestrace!“

Oba jsme se zasmáli.

„Pořád jsem si ještě nerozmyslel, jestli jsem já, Žid, dostal tuhle místnost ze smyslu pro humor, nebo ze smyslu pro spravedlnost. I když, u nás Čechů tyhle dvě věci nikdy nejsou od sebe moc daleko. Dokonce

i o spravedlnosti vtipkujeme. I s těmi nejvážnějšími věcmi se vyrovnáváme humorem.

A má to i praktickou výhodu, protože díky tomu oknu tady můžu kouřit. Nevadí?“ Martin vylovil cigaretu a zjevně neměl v úmyslu počkat na mou odpověď. „Jasně že nevadí, a i kdyby *vadilo*, jsi příliš zdvořilý, než abys to řekl. Á, kafe je tady!“

Plácl jsem sebou na jednu ze dvou židlí na opačné straně Martinova psacího stolu a opatrně jsem si od dívky vzal talířek. Turka tady servírovali pořád stejným způsobem, jak jsem si to pamatoval – ve vysokém skleněném hrnku, se lžičkou, dvěma kostkami cukru a sáčkem sušeného mléka na talířku. Hodil jsem do kávy obě kostky a zamíchal. Obvykle piju kávu s mlékem a neslazenou, ale turka ne. S „lógrem“ se mléko míchá špatně a věděl jsem, že bez cukru by káva byla pro mě moc hořká.

Zvedl jsem sklenici k ústům a usrkl se zatatými zuby a přivřenými rty, aby se mi rozemletá káva nedostala dovnitř. Nápoj byl hodně horký a hodně silný a já byl rád, že jsem si ho osladil.

„Ani se mi věřit nechce, že jsi tady zpátky,“ podotkl Martin. „Jak je to dlouho – čtyři roky?“

„Pět,“ opravil jsem ho.

„Pět,“ opakoval Martin a zavrtěl hlavou. „To už je to vážně taková doba?“

„Odjížděl jsem ve třiadvadesátém.“

Martin kývl a vyfoukl kouř. „No jasně, máš pravdu. Je to hrůza, jak čas letí pořád víc, čím je člověk starší. Co tě přivedlo zpátky?“

„Dědeček umřel.“

„To je mi líto,“ řekl spěšně Martin.

Poděkoval jsem mu za ten výraz soucitu kývnutím. „I mně to bylo líto – hlavně ta doba, kdy jsem tu nebyl, ten ztracený čas.“

„Jak dlouho tu budeš?“

„Sám ještě nevím,“ řekl jsem.

„Jak to?“

„Rozhodl jsem se zůstat v Praze – aspoň nějakou dobu.“

Martin pozvedl obočí. „Co na to říká tvůj otec?“

„Nadšený není,“ připustil jsem.

Co jiného jsem mohl říct? Přiletěl jsem do Prahy na pohřeb, ale jak se blížilo plánované datum odjezdu, uvědomil jsem si, že nemám chut se vracet – aspoň ještě ne. Zčásti to bylo proto, že dědeček žil tady a tohle byl můj způsob, jak mu zůstat aspoň obrazně nablízku, ale částečně to šlo mnohem hloub. Doufal jsem, že tady dokážu naplnit vnitřní prázdnotu, objevit nějakou ztracenou část sama sebe, abych byl zase schopný normálně ve světě fungovat.

Otec, který přiletěl se mnou, to nechápal. Když v roce 1968 Sověti vtrhli do země, byl otec právě v cizině. Zůstal tam a vybudoval si nový úspěšný život v Americe. Z jeho perspektivy nebyl můj zdejší pobyt nic než lenost a ztráta času.

Ten večer před jeho odletem jsme se strašně pohádali – doslova jsme na sebe řvali. To se ještě nikdy nestalo. Oba se umíme dost ovládat. Možná za to mohly emoce po dědečkově odchodu, ale spíš jen konečně vybuchlo všechno to napětí, které se mezi námi už roky hromadilo jako pára pod pevnou poklicí. Dokonce se zmínil i *o ní* – jako by *ona* byla příčinou všeho.

To bylo před dvěma týdny. Od té doby jsme si telefonovali. Situace se uklidnila – vzdálenost tomu taky prospěla – ale ještě pořád jsem to cítil, jako bych musel nést nové břemeno otcova nesouhlasu.

„Jaké máš plány?“ zajímal se Martin.

„Žádné nemám,“ řekl jsem. „Dalo by se říct, že beru život, jak přichází. Doufám v nejlepší – a šetřím, jak se dá.“

Mluvil jsem lehkovážněji, než jsem se cítil. Brát život, jak přichází, je fajn krátce po dvacítce – ale ne, když klepe na dveře třicítka.

„No, stejně jsem rád, že jsi zpátky,“ řekl Martin a k mému překvapení se zdálo, že to myslí vážně. „Neměl jsi problém najít bydlení?“

„Všechno v pohodě. Mám garsonku kousek od Václavského náměstí. Základní vybavení – postel, psací stůl, židle, skříní.“

Popis zněl lépe, než jaká byla skutečnost – v podstatě to bylo něco jako můj někdejší pokoj na koleji, jenom s připlácnutou koupelnou.

„A kuchyně?“

„Jenom lednička,“ zavrtěl jsem hlavou.

„No jasně. Málem jsem zapomněl – ty nevaříš.“ Martin znovu potáhl z cigarety a pak se zeptal:

„Kolik ti za to účtují?“

„Deset tisíc korun měsíčně plus energie.“

Martin stiskl rty. „To je tržní cena, co? Za kolik – třicet metrů čtverečních?“

„Jo, tak nějak.“

„Promiň, že se tak vyptávám,“ pokračoval Martin a zkušeně odklepl popel. „Já mám sám taky nájemníka, ale ten platí jenom státem určené peníze. Takzvané regulované nájemné. Má v mém domě celé patro – třikrát tolik než ty – a víš, kolik mi dává?“

Pokrčil jsem rameny. Opravdu jsem neměl ponětí.

„Patnáct set korun. To je kolik, čtyřicet dolarů? Je to zločin.“

Díval jsem se, jak Martin metodicky zavrtává nedopalek do popelníku, jako by to byl nepřítel, kterého chce rozdrtit. Nájemník byl zřejmě jeho citlivé místo. Bylo mi jasné, že bude lepší změnit téma.

„A jak to jde tady, na Hradě?“ zeptal jsem se.

Martin se rozzářil a vylovil další cigaretu. „Nemůžu si stěžovat,“ řekl. „Tedy, znáš mě, můžu si stěžovat a taky si stěžuju – hlavně na plat; když chce člověk přežít, aby málem kradl. Ale jako instituce se doslova *topíme* v penězích. Z celého světa se nám sem hrnou fondy a my máme co dělat, abychom vymysleli, jak je utratit.“

„To je skvělé,“ řekl jsem.

„Když mám být upřímný, začal jsem si toho tady nějak víc cenit,“ pokračoval Martin, už se zapálenou další cigaretou. „Pražský hrad umí být skoro magický. Je tu téměř všechno – prehistorie, středověk, renesance, baroko, rokoko, klasicismus, novogotika a tak dál. Má víc vrstev než Trója. Jenže Trója je dávno mrtvá, kdežto náš Hrad je živý. Denně po něm chodím. Na rozdíl od Tróje historické vrstvy neleží prostě jedna na druhé, ale mísí se spolu: pohanská pohřebiště v základech kostela, středověké studně schované v renesančních sloupech a tak dál. Všude kolem jsou neobjevené poklady s neznámou historií – kdoví, co leží přímo tady za těmi zdmi, přímo pod těmihle parketami?“

Tak například,“ pokračoval Martin a podíval se mi přímo do očí, „nedávno jsme objevili artefakt, který patřil tvému oblíbenci.“

„Myslíš Karla IV.?“ trhl jsem sebou.

„Je to úplně čerstvé a hrozně tajné,“ nasadil Martin spiklenecký tón.

„Jsem jedno ucho.“ Tohle mě zaujalo.

Martin si pohladil knír palcem, jako by uvažoval, jak začít. „Říká ti něco rok 1541?“

Zapátral jsem v paměti, ale nic se mi nevybavilo. Ani jsem nechápal, co by to mohlo mít společného s Karlem IV. Císař byl přece tou dobou dávno mrtvý...

„Nevzpomínám si,“ řekl jsem.

„Tady v Praze to byl rok velkého požáru. Byl červen. Opravovali střechu paláce Smiřických, něco tam chytlo, vítr plameny rozfoukal a peklo, které následovalo, zlikvidovalo skoro celou Malou Stranu.“

Plameny se dostaly až sem nahoru, na Pražský hrad. Ztráty byly katastrofální...“

„No jasně,“ vzpomněl jsem si najednou. „Shořely zemské desky.“

Trochu jsem se styděl, že jsem si to nedal dohromady hned. Byl to archiv, který obsahoval nejen staré pozemkové záznamy, ale i zápisy ze sněmů, soudní rozhodnutí, prostě celý základ zákona.

„Zemské desky, ano,“ kývl Martin. „Ale ještě něco...“

Zamyslel jsem se – na co jsem zapomněl? Ale pak mi to došlo –

„Kostel Všech svatých.“

„Přesně tak,“ kývl Martin.

Chvilku jsme mlčeli, každý z nás zabraný do svých myšlenek. Kostel Všech svatých byl jedním z císařových nejmilovanějších projektů. Mládí strávil v Paříži a velice obdivoval Sainte Chapelle, úžasnou budovu podobnou spíš drahokamu, kterou postavil svatý Ludvík jako schránu pro Kristovu trnovou korunu. Kaple Všech svatých byl Karlův pokus vyrovnat se Ludvíkovu velkému dílu. Krátce jsem zavřel oči a představil si, jak asi musela vypadat – na zlacené a polodrahokamy vykládané stěny dopadalo vitrážovými okny světlo barev tak jasných a intenzivních, jaké, podle slov středověkého kronikáře, příroda nepoznala.

Při vzpomínce na tu ztrátu mě zase píchlo u srdce. Jako by mi vyrvali něco, co mi právem patřilo. A svým způsobem to byla pravda.

„Po požáru zůstaly jen kouřící trosky,“ pokračoval Martin. „Umíš si to asi představit: zčernalé kameny, kouřící trámy, roztržštěné sklo. Uplynula léta, než byl královský architekt Bonifác Wolmut pověřen opravami. V rámci přestavby Královského paláce byl přestavěn a rozšířen i sousední kostel Všech svatých. Jenomže až na pár obvodových zdí toho z původní kaple moc nezbylo.“

A teď přeskochíme do dvacátých let dvacátého století. Během renovace Pražského hradu narazili archeologové na starou studnu pod severní stěnou kostela Všech svatých. Studna byla renesančního původu a zřejmě padla za oběť Wolmutovu rozhodnutí v rámci přestavby Královského paláce zvednout i úroveň nádvoří. I tak ale architekt našel pro studnu využití – propojil ji dutým sloupem v Královském paláci s toaletou v patře. Tak ji vlastně našli – sledovali odpad z té toalety.“

„Chytrý chlapík, ten Wolmut,“ řekl jsem. Přesto mi ale bylo líto studny, degradované na pouhý kanál.

„To ještě nevíš zdaleka všechno,“ pokračoval Martin. „Když tu studnu našli, rozhodli se provést tam průzkum. Příjemná práce to asi nebyla, prohrabávat se starými výkaly, ale nakonec odtamtud vylovili sítku do vlasů, váček, střevíce, jednu botu – v podstatě odpadky, které do studny vyhodili jako smetí a zůstaly v těch srágorách ležet po staletí.“

A teď to teprve začíná být zajímavé,“ pokračoval Martin a zamáčkl cigaretu. K mému překvapení nezačal hned tahat další, jako by se chtěl plně soustředit na to, co vyprávěl.

„Asi před šesti měsíci jeden můj kolega nadhodil myšlenku, že bychom mohli prozkoumat základy kostela Všech svatých na jižní straně. Ta ve dvacátých letech součástí průzkumu nebyla, a kdo ví, třeba najdeme něco nového. Upřímně řečeno, já jsem pro to moc nebyl,“ pokrčil Martin rameny. „Ta studna byla šťastná náhoda. Byl jsem přesvědčený, že v základech nenajdeme nic než trosky po požáru. Jenže dnešní technologií jde velice snadno – a levně – prozkoumat uzavřené prostory,“ pokračoval Martin.

„Stačí vyvrtat malou díru v dělicí zdi, podlaze nebo stropě, do ní zasunout dálkově ovládanou sondu se světlem a miniaturní kamerou, a je to. Když uvidíš něco zajímavého, tak ten prostor otevřeš. Když ne, díru zase ucpeš.“

„Pokračuj,“ vybídl jsem ho netrpělivě.

„Vyvrtali jsme díru. Strčili jsme dovnitř sondu. Sledovali jsme její postup na monitoru. Nejdřív nebylo nic vidět, přesně jak jsem předvídal. A pak...“

„A pak co?“

„Bude lepší, když ti to ukážu, než když ti budu něco vykládat,“ usmál se Martin. „Půjdeme se na to podívat, ano?“

„Ty provokuješ, Martine,“ obořil jsem se na něj.

„No a co? Pojď, jdeme.“

Jak jsme sjížděli výtahem dolů, byl jsem čím dál nedočkavější. Ten pocit mě zaskočil. Karel IV. patřil k mému starému životu, k tomu, který jsem už nechal za sebou.

Možná že právě tím by se to moje náhlé rozrušení dalo vysvětlit. Martinovy novinky mě vracely zpátky – k mému starému, nezlomenému já.

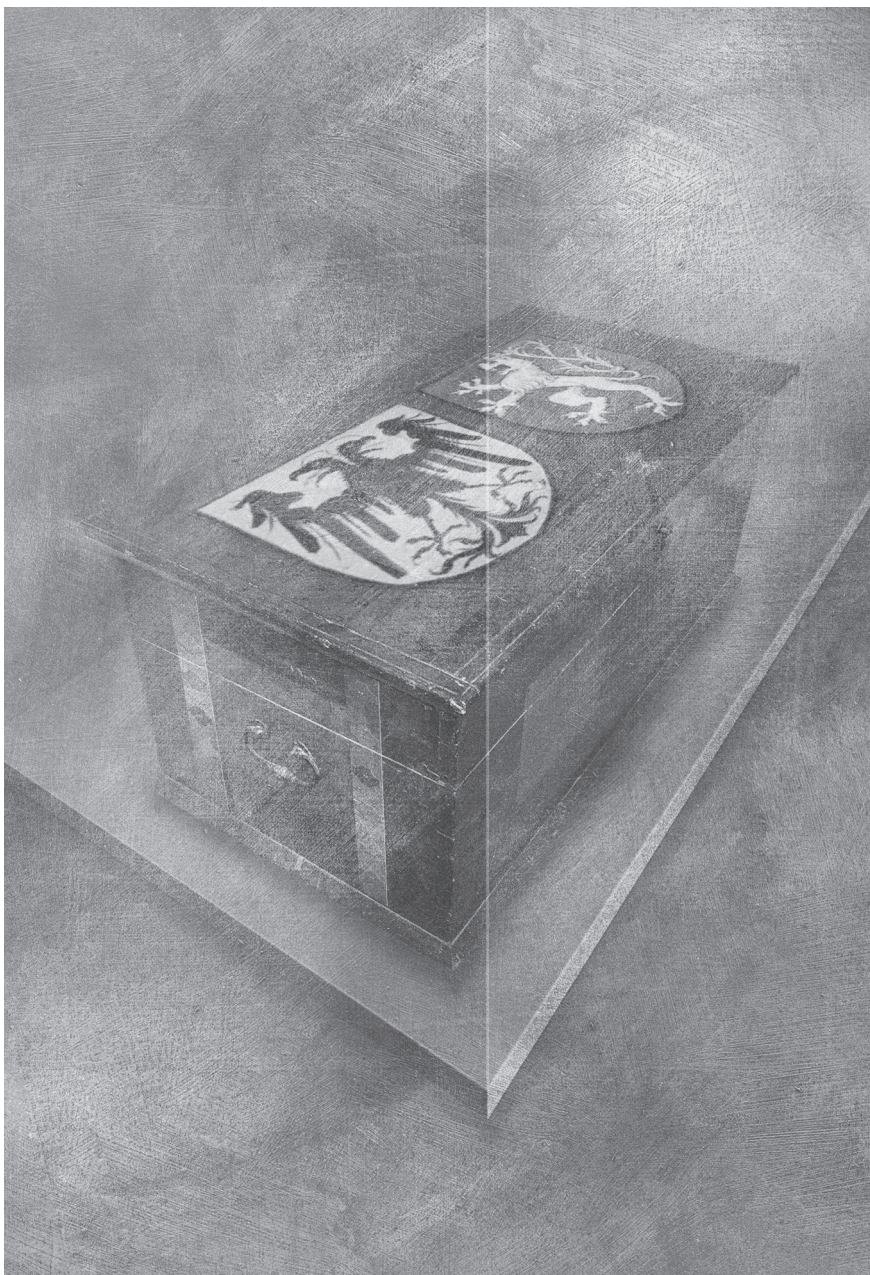
Z výtahu jsme vystoupili do haly, zahrnuli do jiné chodby a zastavili se v malé místnosti s několika skleněnými vitrínami. Vzduch byl hodně suchý a bylo slyšet tiché vzdálené bzučení odvlhčovačů. Martin na jednu z vitrín ukázal; přistoupili jsme k ní spolu. Podíval jsem se přes ochranné sklo a zrak jako by se mi zostřil, tak dokonale jsem se soustředil na to, co bylo uvnitř.

Byla to truhla. Ani velká, ani malá, asi metr dlouhá a půl metru vysoká, s plochým víkem, stažená železnými pásy. Stěny byly nezdobené, až na ty železné pásy, ale na víku měla truhla dva erby. Byly z malovaného dřeva, připevněné k truhle bok po boku, a zabíraly skoro celou šíři truhly.

Zadíval jsem se na ně. I přes to, kolik času uběhlo, zůstaly jejich barvy pozoruhodně jasné. Vlevo děsivý černý orel s roztaženými křídly stoupal k žlutému nebi; vpravo dvouocasý bílý lev, vlastně lvice, v červeném poli.

Černý orel, bílá lvice – tyhle symboly jsem dobře znal. Byly to erby Svaté říše římské a Českého království.

Vyrazilo mi to dech. Karel IV. nebyl jediný středověký král, který seděl na obou trůnech, a přesto jsem si byl jistý, že ta truhla kdysi patřila jemu.

„Jak se ti líbí?“ zeptal se Martin.

„Je úžasná,“ řekl jsem a pomalu obcházel vitrínu. „Přesně takhle jste ji našli?“

„V podstatě ano,“ kývl Martin. „Byl na ní zámek, ten jsme sundali. Leží támhle vedle truhly.“

Podíval jsem se na zámek, který vypadal nepoškozeně. Vlastně celá truhla vypadala nedotčeně, jako ti faraoni ukrytí v egyptském písku.

To se ale určitě jen zdá. Byl tu přece ten požár.

„Truhla je v dokonalém stavu – jako by se jí oheň vůbec nedotkl.“

„Taky že ne,“ potvrdil Martin.

„Ale jak je to možné?“ zeptal jsem se zmateně. „Sám jsi říkal, že kostel Všech svatých byl úplně zničený. Nedochoval se z něj jediný artefakt. Při hodně velkém štěstí mohla truhla přežít, ano, ale ne takhle.“

„Jedno možné vysvětlení to má,“ řekl Martin.

„Ano?“

„Během oprav ve dvacátých letech dvacátého století našli archeologové v kostele Všech svatých pod podlahou za oltářem podzemní prostor plný suti.“

„Tajná skrýš?“

Martin kývl. „Nebyla jediná. V sedmnáctém století český historik Bohuslav Balbín tvrdil, že na podobný prostor narazil v kapli Svatého kříže na Karlštejně. Taky za oltářem.“

„A ty myslíš, že truhla původně ležela v té podzemní komoře?“

Martin kývl. „Prostor je dost velký a kamenný poklop by ji před tím peklem ochránil.“

Přemýšlel jsem o tom. Obě kaple byly vystavěny za Karlova života a pod jeho přímým dohledem. Císař byl člověk, který vždycky přemýšlel dopředu – uvažoval o tom, co by se mohlo stát. A tajná bezpečná skrýš – pro případ vzpoury, války nebo živelné pohromy – přesně takové bezpečnostní opatření by Karel mohl nařídit.

Otočil jsem se zase k truhle a přemýšlel o Martinových slovech. Něco mi na tom nesesedělo. Dobře, požár tedy truhla přežila. Ale co pak? Kde se vzala zakopaná pod jižní zdí?

Zadával jsem se na zámek. Připadal mi zvláště *malý*...

„Ten zámek –“ začal jsem.

„Není originální, jestli se ptáš na tohle,“ řekl Martin. „Byla připravená na větší a mohutnější zámek. Tenhle je mnohem novější – ale ne nový.“

„Jak je starý?“

„Nejspíš šestnácté století.“

„Z doby toho požáru,“ pochopil jsem.

„Přesně tak.“

Zklamalo mě to. Truhlici určitě po požáru objevili. Samozřejmě že ji otevřeli, kdo by to neudělal? Vybrali z truhlice cennosti a pak ji zahrabali – výrazně lehčí – aby svůj zločin zatajili.

„Takže truhla byla prázdná,“ řekl jsem smutně.

„Prázdná?“ nadzvedl Martin obočí. „Ne, to bych neřekl. Pojď se podívat sem...“

Jako ve snu jsem šel za Martinem k malé, pár metrů vzdálené vedlejší skleněné vitríně.

Uvnitř ležel jediný list pergamenu. Napočítal jsem šest řádek textu, pravidelně rozloženého, jako kdyby si pisatel pomohl pravítkem. Písmo bylo zřetelné a výrazné, rukopis pevný a hezký, skoro květnatý.

Intuitivně jsem pohlédl dolů, na velkou kulatou pečeť z červeného vosku. Čas nijak nepoškodil otisk vousatého krále se žezlem a říšským jablkem, majestátně usazeného na trůnu, se stojícím orlem a dvouocasou lvicí po boku. Do hlavy se mi nahrnula krev. Už se nedalo pochybovat; hleděl jsem na pečeť Karla IV., syna Jana Lucemburského zvaného Slepý, potomka Karla Velikého a přemyslovských králů a z Boží milosti císaře Svaté říše římské a krále českého.

„Poznal jsi tu pečeť, vid,“ podotkl Martin. Hlas měl teď o oktávu hlubší. „Jenže ono je to ještě lepší. Na tom pergamenu je nejen Karlova pečeť – je tam taky jeho *rukopis*.“

Vytřeštil jsem na Martina oči.

„Rukopis?“

Martin kývl. „Karel to psal sám.“

Nechtělo se mi tomu ani věřit. Znovu jsem se zadával na text. Viděl jsem jeden příklad jeho rukopisu; poznámky, které si dělal na okraje starého opisu evangelia svatého Marka, jedné ze svých nejcennějších knih. Zavřel jsem oči a snažil jsem se to písmo vybavit, ale nepovedlo se mi to. Bylo to prostě příliš dávno.

„Přečteš to?“ zeptal se Martin.

„Zkusím to.“

Naklonil jsem se blíž ke sklu a zadával se na svitek. Zpočátku bylo v květnatém písmu obtížné rozeznat slova, ale za chvíli jsem si na ten styl zvykl. Pomalu jsem se propracovával textem. V překladu z latiny stálo na pergamenu přibližně toto:

„Když jsme přijeli do Viterba, zjistili jsme, že Svatý otec prodlívá právě v radě s králem Petrem. Krále došly velmi znepokojivé zprávy o dění v jeho království a chystal se druhého dne vyplout. V jeho zoufalství jsem mu přispěl radou, ale s pramalým účinkem. Pak on, král Petr, sňal z ruky prsten a podal mi jej jako dar. Prsten byl ze zlata, s překrásnou perlou. Věnuj tento prsten své jediné pravé lásce, pravil a políbil mne na obě tváře. Ohromilo mě to tak, že jsem uронil slzu. Jeho dar mě dojal do hloubi duše a rozloučili jsme se jako bratři. On vzal odměnu na nebesích. Já jsem jeho památku uctil.“

Dočetl jsem; byl jsem zklamaný a nic jsem nechápal. Vynechal jsem něco? Přečetl jsem text znovu. Ne, bylo to všechno.

„Čekal jsi něco jiného, co?“ prohlížel si mě Martin pozorně.

Potřásl jsem hlavou. „Vůbec nechápu, co to má znamenat. Nedává to smysl.“

„V tom nejsi sám,“ zasmál se Martin. „Taky jsem si to myslel – zpočátku.“

„A změnil jsi názor?“

Martin kývl. „Ale to si necháme na potom. Teď se pojd' soustředit na to, kde a kdy se to stalo.“

„Viterbo – to je v Itálii, vid?“

Martin kývl. „U Říma. Papež tam měl letní palác.“

„Karel byl v Římě dvakrát – pokaždé na korunovaci,“ přemýšlel jsem nahlas. „Poprvé se svou třetí ženou Annou Svídnickou, když byli korunováni za císaře a císařovnu Svaté říše římské. Když potom Anna zemřela, vrátil se podruhé se svou čtvrtou manželkou Alžbětou Pomořanskou. Takže k těmhle událostem muselo dojít při jedné z těch dvou návštěv.“

Ale ve svitku se píše o papeži,“ pokračoval jsem. „Jenže při té korunovaci s Annou papež vůbec nebyl. Inocenc VI. onemocněl a z Avignonu nepřijel. Místo něj provedl obřad kardinál.“

„Paměť máš výbornou jako vždycky,“ pochválil Martin.

„Záleží na tom, na co se ptáš,“ řekl jsem, ale přesto mě ten kompliment potěšil. „Alžbětu ale korunoval osobně papež Urban V. To bylo v roce...“

„V říjnu 1368,“ napověděl Martin.

„Díky,“ řekl jsem. „A král Petr?“

„To bude skoro jistě kyperský král Petr z Lusignanů.“

Kývl jsem. Měli jsme tedy postavy, místo a přibližné datum. Najednou mi to připadalo skutečnější – jako kdyby do starých suchých slov někdo vdechl život. A přesto – záhada zůstávala.

„A co to tedy znamená?“ zeptal jsem se.

Martinovi blýsklo v očích. „Vím o jedné příjemné kavárně, kde si o tom můžeme promluvit. Pojd'.“

II. kapitola

KAREL LUCEMBURSKÝ

Usadili jsme se s Martinem ke stolku u okna v nedaleké kavárně. Ta se nacházela v bývalé lodi kostela kdysi hrdého opatství zrušeného Josefem II. Ležela na okraji Hradčanského náměstí a bylo to jedno z mála míst, která se mohla výhledem vyrovnat Martinově kanceláři.

„Budeš mi tu svou teorii muset víc vysvětlit,“ řekl jsem a olízl si ze rtu zbytek pěny – sladké cukrem – z kapučína.

Martin kývl a roztržitě si pohladil knír. Vypadal trochu nervózně.

„Co víš o Petrovi z Lusignanů?“ zeptal se konečně.

„Málo,“ odpověděl jsem po chvíli přemýšlení „Asi by se dal označit za posledního z křížáckých králů. Za svoje životní poslání považoval zastavit islámskou vlnu a vrátit Svatou zemi křesťanství. A nějakou dobu se mu to i dařilo. Ze své základny na Kypru pořádal nájezdy k břehům Malé Asie, a dokonce vyplnil Alexandrii. Jeho největší sen ale byl dobýt zpátky Jeruzalém, své dědičné území. Nikdy se nevzdal nároku na trůn – označoval se zásadně za krále kyperského a jeruzalémského.“

„Stejně jako Karel IV., muž dvou trůnů.“

Zasmál jsem se. „Ano, ale jeden z nich byl dost k ničemu. Nikdy se mu nepovedlo město znovu dobýt. Neměl na to prostě dost velkou armádu.“

A když o tom tak přemýšlím,“ pokračoval jsem, „nejspíš právě proto byl ve Viterbu – snažil se přesvědčit papeže Urbana a Karla IV., aby podpořili novou křížovou výpravu. Karel by s tím pochopitelně nikdy nesouhlasil. Byl příliš pragmatický, než aby se zapletl do nějakého vzdáleného dobrodružství.“

„Kdyby vám to nevadilo, ještě bych rád viděl jednu bustu, než půjdeme,“ řekl jsem. Kdoví, jestli ještě někdy budu mít šanci dostat se sem nahoru? „Potrvá to jen chvíli.“

„Samozřejmě.“

Karin jsem nechal u Blanky (ani jedné z nich to zřejmě nevadilo) a pokračoval jsem triforiem dál, až jsem našel bustu muže, který pro mě přivedl Karla k životu víc než kdo jiný. Celé jeho jméno znělo Beneš Krabice z Veitmile, já jsem mu ale říkal prostě Mistr Beneš. Široká tvář, vlnité černé vlasy, kulatá brada a tváře, smělý nos. Karlův nejnadanější kronikář vypadal jako člověk naprosto spokojený se svým životním údělem: dobře živěný, dobře zajištěný, v dobrém postavení. A proč ne? Zasloužil si pohodlný život jako málokdo jiný. Mírně jsem se mu poklonil na znamení úcty a díků.

Později, když jsme zase stáli před katedrálou, Karin vytočila z fotoaparátu film a podala mi ho. „Nechala bych to vyvolat,“ řekla omluvně, „ale odpoledne jedeme na hory.“

„To je v pohodě – zařídím si to sám.“

„Jestli chcete, můžeme se na to zase sejít v pondělí.“

„Jo, to by bylo fajn.“

„Třeba tady u brány – v jedenáct?“

„Perfektní.“

„Tak zatím.“

Zamávala a otočila se. Díval jsem se, jak odchází, a bylo mi zároveň těžko i lehko. Další osamělý víkend – i když ne tak docela, uvědomil jsem si a strčil film do kapsy. Aspoň ty busty mi budou dělat společnost...

BLANKA Z VALOIS

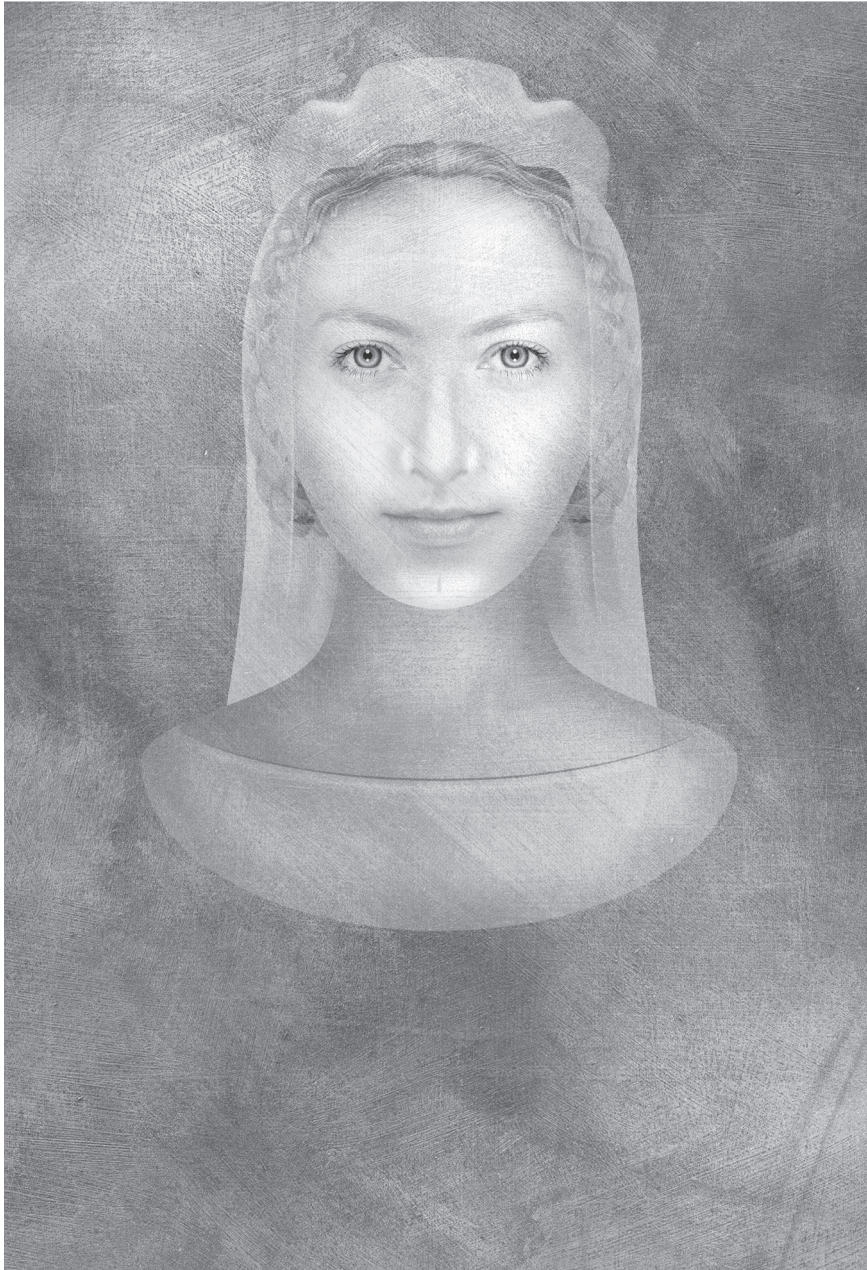
Můj a Karlův příběh začal, když mi bylo sedm let. Otec si mě tehdy zavolal do velké síně, kde seděl ve svém křesle s loveckými psy u nohou. Oznámil mi, že můj strýc král mi domluvil sňatek s princem mého věku. Byla jsem sice dítě, ale nevydělilo mě to. Nebála jsem se; byla jsem francouzská princezna a znala jsem svou povinnost. Ale když jsem slyšela chlapcovo podivné jméno, zjistila jsem, že ho nedokážu vyslovit. Zkusila jsem to několikrát, ale jazyk mi vždycky v polovině zakopl. Styděla jsem se tak, že jsem se rozplakala.

Otec vyskočil z křesla, rudý vzteky. Byla jsem přesvědčená, že mě uhodí. Místo toho ale vstal a rázně vyšel ze síně. Mě tam nechal se psy a s mými slzami.

Později jsem se dozvěděla, že otec šel rovnou ke králi. O Českém království nikdy neměl vysoké mínění, a tak se sňatkem souhlasil jen neochotně. Chlapcovo podivné jméno bylo poslední kapka. Král byl sám zasnoubený s chlapcovou tetou; aby otce uklidnil, nabídl se, že bude chlapcovým kmotrem. Výsledek? Mladý princ od té doby nesl královo jméno – Karel.

Když mi tu novinku sdělili, zatleskala jsem radostí. Král i mně prokázal svou lásku a přízeň – jako svatební dar mi poslal pás z čistého zlata, vykládaný drahokamy. Když jsme si vyměňovali manželský slib, všechny dámy zíraly a zajímaly se úžasem, dokonce i ty nejvznešenější!

Tehdy jsem ho viděla poprvé. Tmavé vlasy a oči, hezky tvarované silné rty, zdravé bílé zuby. Působil sice trochu strnule nebo vážně, ale mně se od začátku líbil. Byl hezký, ten cizí princ v černém a stříbrném šatě.

Po svatbě nás zase rozdělili. Já jsem se vrátila k otci a Karel žil v Paříži u dvora. Ale jeden druhého jsme měli od začátku rádi a zůstávali jsme skoro v neustálém styku prostřednictvím dopisů. Psala jsem mu denně a dívala jsem se, jak kupička narůstá. Počítala jsem dny do chvíle, kdy přijede moje starší sestra Isabel a vymění moje dopisy za jeho. Ona byla mostem, který nás spojoval.

Uplynulo sedm let, než přišel čas, abychom začali žít společně. Připadalo mi, že ho z dopisů znám, teď se ale poznáme jinak a úplněji. V noci jsem nemohla spát. Jak se asi budeme jeden druhému líbit doopravdy, z masa a kostí?

Bylo to sladké – jako rosa vonící rozmarýnem, jako medová plástev máčená ve víně, jako horké malinové koláče. Už to nebyl ten ostýchavý, rozpačitý chlapec, ale princ-muž, navenek i uvnitř dokonale vyvážený, bystré myslí, krásných údů, jemného vychování a velkorysého srdce.

Nějakou dobu jsme šťastně žili a milovali se v Lucemburském vévodství. Vedli jsme dlouhé rozhovory a spřádali plány do budoucnosti. Společně proměníme české země v Boží království na zemi. Jeho strýc, arcibiskup z Trevíru, nám byl neustále nablízku jako strážný anděl, moudře radil a trpělivě nám pomáhal se vším možným.

Pak jedné temné deštivé noci dorazil jezdec, jako když se do zahrady vplazí had s rozeklaným jazykem a znesvěťí ji. Byl to posel od Karlova otce krále. Můj princ měl okamžitě odjet do Itálie. Stála jsem mlčky na portiku, ruku opřenou o sloup dosud mokrá deštěm, a dívala se, jak odjíždějí. Na tváři se mi neobjevila ani slza, ale bolest uvnitř bodala jako nůž, jako jehla, jako výkřik.

V prvních týdnech jsem měla srdce těžké, ale plné. Těžké ztrátou, tou jeho náhlou, zoufalou nepřítomností, ale plné naší lásky. Lásku jsem v sobě schraňovala jako studna vodu. Když přišel smutek, šla jsem ke studni a načerpala z ní, kolik jsem potřebovala. Občas jsem se ale čerpat bála, to když dlouho nepřicházely žádné zprávy a já si nebyla jistá, jestli pramen nevysychá. Pak přišel dopis a přinesl čerstvou vodu, která naplnila studnu i mne.

Tak to bylo aspoň zpočátku – než se jeho dopisy změnilly. Nejdřív popisoval události, ale skutečným tématem jeho psaní jsme byli my dva. Ale jak běžel čas, dostávaly se do popředí jiné věci, a slova mi připadala jako popel. A protože slova se měnila v popel, páčila jsem ty dopisy, aby dostaly pravou podobu.

Od té doby jsem se studni vyhýbala. Nechtěla jsem z ní nabírat, abych vodu nespotřebovala předčasně. Však znovu přijde čas čerpání.

Copak našeho Pána nepokoušel ďábel na poušti? Itálie byla Karlova poušť a jeho otec byl ten ďábel. Ale Karlova zkouška neskončila za čtyřicet dní; pokračovala měsíc za měsícem a zdálo se, že neskončí nikdy.

Ale moje víra i má vůle jsou jako železný prut a nikdy se nezlomí. Můj princ znova najde své pravé já. A časem pro mne pošle.

A skutečně to udělal. Před třemi lety nevídaný posel přinesl špatné zprávy za špatného počasí; tentokrát bylo počasí, jezdec i zprávy radostné a vítané. Připadalo mi, jako by se mi náhle z hrudi odvalil balvan, jako by se plíce konečně mohly naplno nadechnout. Mám se co nejdříve vypravit do Čech, kde mne Karel očekává.

Když jsem přijela, čekal mě na hradě nad městem. Srdce mi prudce bušilo, ale chovala jsem se uměřeně, klidně a tak, jak se sluší na princeznu. Hltali jsme se pohledem. Na nose měl tlustou jizvu a na bradě a tvářích hustý vous. Byl cítit ocelí, potem a koňmi.

Ta noc byla jako práskání bičů; jako proplétání dvou lvů; jako ohnivá lázeň. Jazyky plamenů olizovaly, pálily, pohlcovaly. A poprvé za celou věčnost jsem přistoupila ke studni, načerpala plný okov a napila se chladné vody, co hrdlo ráčilo.

Byli jsme znova spolu, ale nebylo to už takové jako v Lucembursku. Za těch dávných dnů jsme se jen těšili jeden z druhého, což bylo něco tak snadného a příjemného, jako když vám někdo předloží hrozny a vám je stačí jen jíst. Teď jsme společně bez únavy pracovali, jak to dělají sadaři – vysévali jsme, roubovali, pečovali o stromy, prořezávali je. Vzhlíželi jsme k nebi, cítili vítr na čele a bolest v pažích, sukly nám rozdíraly kůži, vdechovali jsme sladkou vůni květů a s nadějí očekávali plody, jejichž chuť bude ještě sladší.

Naším sadem bylo České království a práce tu bylo víc než dost, protože jeho majitel se o ně léta nestaral. Ale teď, když sad dostal v otcově nepřítomnosti na starost Karel, začala nová doba. Koruně vrátil důstojnost, staral se o její zanedbávané a opuštěné majetky. Splatil dluhy, jmenoval nové správce a začal s opravami královského paláce po vzoru mé vlasti.

Karel se svému poslání věnoval vášnivě, soustředěně a neúnavně. Přes den projížděl královstvím, setkával se se šlechtici, opaty a abatyšemi, s biskupy a se staršími městy a městečky. Snažil se, aby ho poznali, a on zase poznával je, jejich potřeby, starosti a touhy. Večer čítal z malé knihovničky, kterou si s sebou všude vozil. Zvláště svatého Augustina, jehož život a dílo měl v největší vážnosti hned po evangeliích.

Karel byl celý den v sedle. Večer pak přicházel za mnou do mých komnat a usedl ke krbu, kde jsem šila. Tělo vyčerpané celodenní námahou spočívalo bez pohnutí v křesle, ale jeho mysl byla čerstvá, ostrá a jasná jako vzduch časného rána. Četl celé hodiny, hluboko do noci, dělal si poznámky a rozmlouval se mnou o všem, co ho zajímalo.

Čtení, stejně jako všechno ostatní, co dělal, mělo jediný účel: zdokonalit se ve vladařském umění, posvátném poslání, jež mu svěřila milost Boží.

Jak šťastná je země, která má takového pána!

Nebudu lhát. Ne vždy se světlo setká se světlem. Místní šlechtici byli malicherní a úzkoprsí, vadila jim přítomnost mého francouzského doprovodu, jejich sebejistota, elegance v oblékání a jemné mravy. Byli jsme jako třpytivé zrcadlo, do kterého hleděli zděšení vlastním obrazem.

Karel sice neřekl ani slovo, ale já jsem věděla, co je třeba udělat. Byla jsem ve všem jeho partnerkou a jeho cíle zavazovaly i mne; naše srdce a vůle byly jedním. Třpytivé zrcadlo musí pryč. Mí přátelé – dokonce i ti nejdražší – se musejí vrátit do Francie. Když jsme si dávali *adieu*, moje srdce plakalo.

Přesto jsem našla útěchu, protože prázdnotu, která zbyla po odjezdu mého doprovodu, začala vyplňovat mé narůstající břicho. Na jaře, na den svaté Jany, se narodilo naše první dítě, Markéta. S nekalenou radostí jsem nechala poslat zprávu Karlovi. Miminko bylo krásné. Na mužského dědice máme ještě spoustu času. Jsme mladí a silní.

A pak všechno skončilo, jako když den potemní v noc. Otec se vrátil. Jeho příjezd byl náhlý a divoký, jako zlá bouře, která ničila sad, zakryla slunce, zmrazila poupata a vyrvala čerstvě zasázené semenáčky ze země.

A dohodnout se s ním se dalo právě tak málo jako s bouří. V žárlivém vzteku vyhnal Karla z království.

Znovu jsme byli rozdělení. Tentokrát to však bylo ještě trpčí. Král zbaběle a hanebně nechal mě, francouzskou princeznu, poslat na jednu ze svých vzdálených pevností, kde jsem byla v podstatě vězeňkyní.

Co se dá říci o takovém tvorovi? Poslal mne tam s prázdnýma rukama. Upřel mi dokonce i můj pravidelný příjem, protože doufal, že ho budu prosit o pomoc a že mu budu zavázána vděčností. Špatně mne znal. Zastavila jsem své šperky a živila se chlebem. Moje hrdost poutala můj hněv a stud jako zlatá obruč. Jsem francouzská princezna. Nikoho se nedoprošuji.

Už tenkrát, když jsem byla sama v Lucembursku, jsem se naučila, jak si ukrátit čas; jak zahnat stesk. Spřádala jsem věci, které mi připomínaly domov a mé královské postavení. Moje prsty byly neustále v pohybu. Psaly a předly, předly a psaly. Dopisy mé sestře Isabelle; dopisy francouzskému králi osobně, mému nevlastnímu bratrovi; dopisy Svatému otci, velkému příteli francouzského královského rodu. Všechny jsem prosila o podporu pro svého prince.

Ale nějakou útěchu jsem přece jen měla. Bůh nenechává křivdy nepotrestané. Doneslo se mi, že králi selhává zrak. Na levé oko už neviděl dávno a teď už i pravé oko začalo dostávat podivnou, nepřirozenou barvu. Jeho duchovní slepota, kterou jsem znala odjakživa, se teď projevila i fyzicky, takže byla zjevná všem. Cítila jsem, že náš čas přijde už brzo, velmi brzo.

Pak přišel dopis od Karla a ve mně se zastavilo srdce, jako když jelen nečekaně spatří lovce. Těm zprávám se skoro nedalo věřit. Karlova bratra Jana Jindřicha vyhnala z jeho vlastního domu zákonitá manželka Markéta Pyskatá. Ta čarodějnice o něm veřejně prohlásila, že je impotentní a jejich manželství že je neplatné i před Bohem i před lidmi. A tu urážku dovršila ještě tím, že oznámila svůj záměr vzít si někoho jiného. Jaká drzost! Jaká hanba!

Hrůzou mě ale naplnilo něco jiného než tato zpráva, jakkoli šokující. Karlova slova byla divoká, jako by prýštila ze zvířecího vzteku. Vpadne do Tyrol. Hrad srovná se zemí. Všechny je nechá popravít.

Nenacházela jsem klid. Dny byly dlouhé a únavné jako pochod bez cíle, bez přestávky a bez konce. Z noci zbyly útržky, střípky skla rozbité pochybnostmi a černými myšlenkami. Zhubla jsem a přimkla se k Bohu.

A pak byly moje modlitby vyslyšeny – můj princ se vrátil! Hnědé oči mu blýskaly, rty měl rudé vínem a vyprávěl mi o svých dobrodružstvích, jeho hluboký hlas plnil celou místnost. Jak obléhal skryš té čarodějnice, zajal jejího nevlastního bratra a celou vzpuru vyvrátil z kořene. Slova se mu valila z jazyka jako příval a já se jimi nechala zalévat a vychutnávala jsem si ten laskavý proud.

Znovu jsme byli spolu. Věděla jsem ale, že naše třetí setkání bude krátké, dokud otec zůstane v Čechách. A tak jsem svému princovi jasnými slovy vložila, co jsem v sobě nastřádala během těch dnů našeho odloučení, v době nekonečného předení.

Král tuto zemi nemiluje, začala jsem, a protože Bůh je spravedlivý, ani ona nemiluje jeho. Jeho zdejší pobyt je břemenem pro všechny, v neposlední řadě pro něj samého. Král se ovšem oprávněně bojí, že by přišel o svou autoritu, a navíc je finančně závislý na příjmech z královského majetku. Neopovazuje se zemi opustit, dokud má podezření, že by ses jí mohl zmocnit ty.

Ale z tohoto ničivého kruhu se dá nalézt cesta ven. Odpřísáhni mu věrnost; nabídní mu, že budeš království vládnout jeho jménem, zatímco on bude se starat o rodinné zájmy na evropských dvorech. Od krále žádej závazek, že se po dva roky v Čechách neukáže, abys ty měl dostatečnou autoritu. Ty mu naopak slíbíš hladký a trvalý přísun financí pro všechny jeho plány. Tak budete oba mít to, po čem nejvíce toužíte a co zasloužíte.

Karel pozorně vyslechl všechno, co jsem mu radila, pak přede mnou poklekl na koleno, políbil mi ruku a nazval mě nejmoudřejší z žen. Hleděla jsem mu do tváře, do mandlových očí, ve kterých se zrcadlila jeho duše, a rozhostil se ve mně milý, příjemný klid a uspokojení.

„Halo,“ vyrazil jsem ze sebe zadýchaně a doufal jsem, že volající ještě nezavěsil.

„Jste to vy, Georgi?“ Ženský hlas, a byl mi povědomý.

„Ano,“ odpověděl jsem.

„Pamatujete se na mě? Já jsem Hana Fantová, Lídina matka.“

Cukl jsem sebou. „Ano, samozřejmě.“

„To je hezké, že jste zpátky v Praze,“ pokračovala lehkým konverzačním tónem, jako bychom spolu mluvili naposledy včera. „Doufám, že se máte dobře.“

„Ano, docela dobře.“

„To jsem moc ráda.“

Nevěděl jsem, co říct. Netušil jsem, proč volá, a neodvažoval jsem se ptát.

„Lída mi dala vaše číslo,“ pokračovala.

„Hm.“

„Přijede do Prahy a ráda by vás viděla.“

Stiskl jsem sluchátko. Všechno se ve mně svíralo.

„To by bylo prima,“ odpověděl jsem.

„Vyhovuje vám úterý?“

„Ano.“

„V šest?“

„Ano.“

„Lída navrhovala kavárnu Slavia. Může být?“

„Ano.“

„Tak tedy domluveno. V úterý v šest v kavárně Slavia. Já to Lídě vyřídím.“

„Ano.“

Rozloučili jsme se. Zavěsil jsem.

Nedokázal jsem přemýšlet. Nic jsem nevnímal. Měl jsem pocit, jako kdyby ve mně někdo rozpoutal tornádo, které si dělá, co chce, a pustoší mou krajinu. Nakonec jsem se zhroutil na židli.

Ona mě chce vidět. Co budu dělat?

ANNA FALCKÁ

Jsem dítě Heidelbergu. Mládí jsem prožila v tamních lesích a u vod. Řeka Neckar. Königstuhl. Gaisberg. Heilgenberg. Odenwald. Ta jména mi znějí jako hudba.

Matka mi zemřela, když jsem byla ještě malinká, a tak jsem zůstala s otcem sama. Byl to mohutný muž, veselý, silný, velkorysý. Miloval lov. Moje nejranější vzpomínky jsou na to, jak jsem s ním jezdila na koni. Levou rukou mě přidržel jako štít, pravou svíral otěže. I když jel prudce a rychle a do uší nám znělo vytí psí smečky, nebála jsem se. Na světě nebylo bezpečnějšího místa.

Když jsem povyrosla, vyjížděli jsme s otcem sami. To jsem měla ze všeho nejradši, protože jsem ho měla jen pro sebe. Učil mě, jak se co jmenuje – stromy, zvířata, ptáci. Sbírali jsme lesní plody a fíky a mandle.

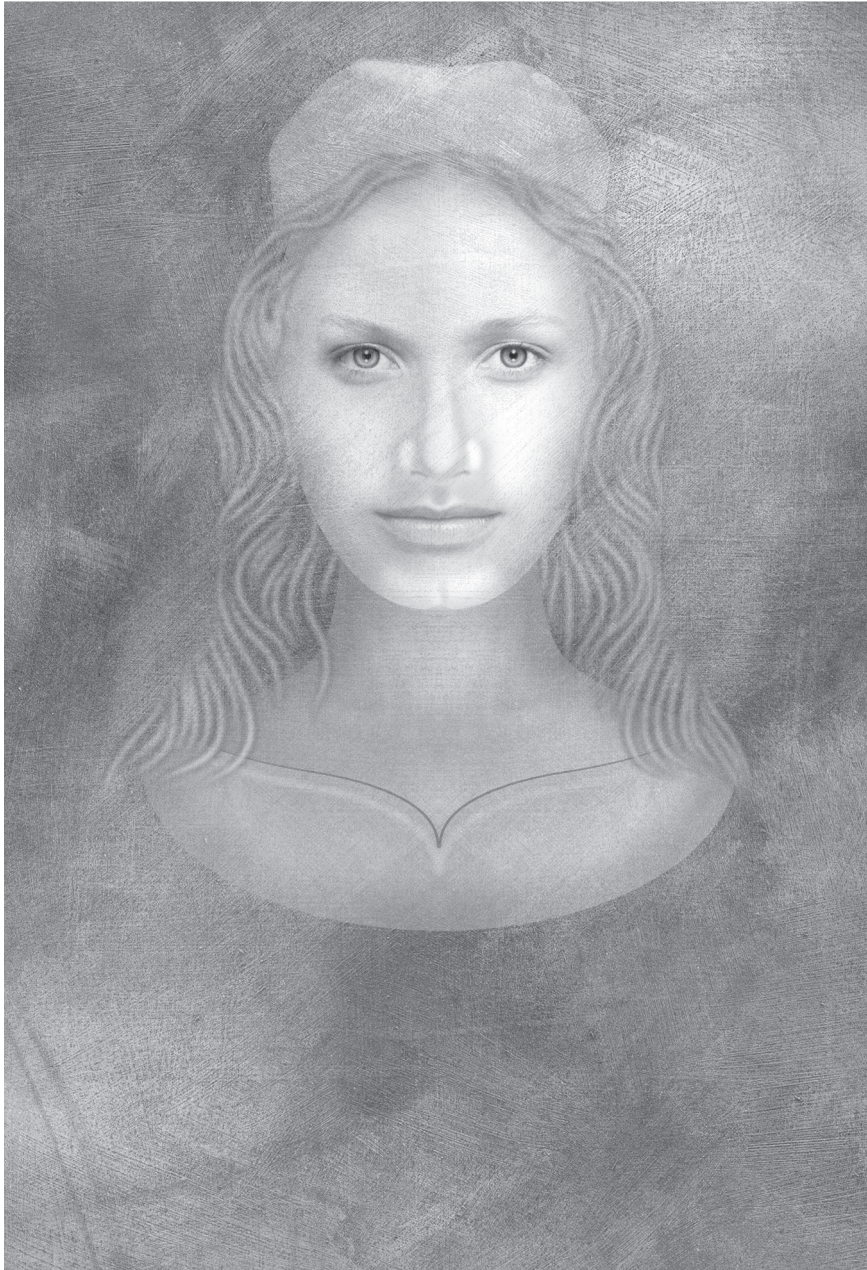
Jednou jsme na mýtině narazili na malou srnku. Nebylo by těžké ji zastřelit, ale otec nepozvedl luk. Stáli jsme mlčky, obdivovali odrazy slunce v červenohnědé srsti, bílý ocas, nohy tenké jako rákos, veliké, krásné, do široka otevřené oči.

„Je jako ty, rezavá a svěží jako rosa,“ řekl otec, když srnka z mýtiny odběhla. A měl pravdu. Moje vlasy měly podobnou barvu. „Jsi moje srnečka,“ řekl a silnými prsty mi prohrábl vlasy.

„A ty, tati, jaké zvíře jsi ty?“ zeptala jsem se.

„Já?“

„Já už vím,“ nepočkala jsem na odpověď. „Ty jsi medvěd. Velký hnědý medvěd se srdcem muže.“

Zasmál se, byl to hlučný, opravdu medvědí smích, a zvedl mě vysoko nad hlavu tak snadno, jako by dítě zvedlo pírko. Od toho dne jsme si láskyplně říkali „srnečko“ a „medvěde“.

Jeden pro druhého jsme představovali tu nejmilejší společnost. Od chvíle, co jsem se narodila, dostával hodně žádostí o mou ruku. Také otce si leckdo namlouval. Příbuzní na něj znovu a znovu naléhali, ať se ještě ožení. Otec ale všechny podobné návrhy odmítal. Vystačili jsme si sami.

Bylo mi devatenáct, když jsem se dozvěděla, že tohle všechno skončí. Stáli jsme spolu na Königstuhlu, pod jasným, chladným nebem. Z vrcholu hory jsme viděli přes zelené kopce do údolí Rýna a až do Falckého lesa. Voda v Neckaru se třpytila, kolem nás ve velkých obloucích proletovali ptáci a jejich zpěv se doširoka rozléhal v chladném vzduchu, který nás pátil v plicích.

„Tady je všechno, na čem mi záleží,“ řekl otec. „Mám rád jen tebe a svou zemi, Falc.“

Kývla jsem. Věděla jsem, že je to pravda.

„A ty mi teď odejdeš,“ obrátil se ke mně. Oči měl něžné a smutné.

„Jak to myslíš?“ zeptala jsem se polekaně a zmateně.

A on mi řekl o mém zasnoubení s Karlem Lucemburským, římským králem. Tiše jsem naslouchala jeho vysvětlení. Odkládal ten den, jak dlouho to šlo. Ale teď už přišel čas. A takový svazek – ten se nedá odmítnout.

Nedá se odmítnout. Přesně takhle to řekl. A já jsem to mlčky přijala. Ale copak nejsme pány vlastních osudů? Můj drahý otče!

Teprve když jsme se vraceli z kopce dolů, zase jsem našla řeč. „Jaký je – myslím král?“

Otec se zastavil. „Nikdy jsem se s ním nesetkal,“ odpověděl nakonec. „Říká se, že je velice chytrý a má železnou vůli.“

Kývla jsem. Náhle mě uchopil za ruce. „Mé drahé dítě, doufám, že budeš šťastná.“

Zahleděla jsem se do jeho smutných, láskyplných očí. Už teď se mu po mně stýskalo. A já? Ano, mně se už teď stýskalo po něm. Víc než po polích a kopcích a lesích a vodách. Víc než po stromech ve slunečním svitu, po vůni

kapradí, po chuti ostružin. Objala jsem ho a třásla jsem se v jeho náručí, malá srnečka svírající velkého medvěda. Tváře mi zvlhly horkými slzami.

Jak se šířily zvěsti o mém zasnoubení, celý Heidelberg slavil. Byl to velký otčův triumf. Já, dcera falckraběte, si vezmu římského císaře.

Ale neobešlo se to bez skandálu. Moji bratrance, bavorští Wittelsbachové, s Karlem válčili. Otec podepsal smlouvu s nepřítelem. Nazývali ho zrádcem.

Ale otec se nedal. Co pro mě kdy udělali moji mnichovští příbuzní? ptal se. Zaplatí snad moje dluhy? Navíc moje malá srnečka teď bude nosit korunu. Není to krásné? Jejich hněv brzy vychladne – anebo at se v něm uvaří!

Na svatbu mě oblékli do šatů tak nádherných, že jsem takové ještě nikdy neviděla. Když jsem vstupovala do katedrály, třáslý se mi nohy. Připadala jsem si malá a křehká jako ta srnka na mýtině. Pohledem jsem se znovu a znovu vracela k otci.

Tu noc jsem se stala ženou; nebylo to nepřijemné. Strávili jsme spolu tři noci a pak král odjel. Měla jsem alespoň čas seznámit se se svým novým domovem. Praha byla mnohem větší než Heidelberg, a také chladnější. Bylo tu méně slunce, ale měli tu kopce a lesy a řeku. Otec mi jako svatební dar věnoval krásného šedého koně a já jsem na něm denně jezdila, dokonce i v dešti. Pojmenovala jsem ho Neckar, protože běhal hladce a rychle jako ta řeka a měl stejnou barvu jako její voda na podzim.

Ale netrvalo dlouho a musela jsem s jízdami přestat – zjistila jsem, že jsem těhotná. Nečekala jsem, že to přijde tak rychle, ale byla jsem ráda. Můj pán psal, že brzy přijede.

V den, kdy se dítě narodilo, zuřila venku sněhová bouře. Ale uvnitř bylo teplo, pochodně jasně plály, až mi z toho žáru zrudly tváře, a pak se ozvalo volání – chlapec! „Chlapec, princ, králův dědic!“

Chvilíčku jsem ho držela v náručí, malinké vrásčité kvílející stvořeníčko, a pak ho chůvy odnesly. Můj pán měl radost. „Bůh požehnal mé volbě, krásná paní. Královno moje!“ Také můj otec mi stál po boku, oči měl zavlhle a plné hrdosti a štěstí.

Když přišlo jaro, konečně jsem mohla zase začít jezdit. Jenže teď král jezdil se mnou a to zdvojnásobovalo mé potěšení. Jezdili jsme prudce a rychle

a daleko, až nám ostatní přestali stačit a my zůstali sami uprostřed fialových luk. A tam mezi včelami a vonnými květinami jsme se milovali.

Naše touhy byly zvířecí. Jednou v lese jsem ho přesvědčila, aby si mě vzal tak, jak to dělají zvířata. Vzrušilo ho to tolik, že jeho sémě bylo okamžitě ztracené.

V těch dnech na nás zářilo slunce i štěstí. Král v každém ohledu triumfoval. Moji bratrance vyjednávali o míru, jeho soupeři byli poraženi. Měl v rukou císařské korunní klenoty s celou jejich posvátnou mocí. Měl syna a dědice. Měl mě.

Přišel podzim, ale my jsme pořád ještě společně jezdili. Vychutnávali jsme si všechny ty barvy, všechny padající listy, které se snášely na zem v tančících červených, zlatých a hnědých kaskádách.

Jedno odpoledne jsme se zastavili na kopci na místě, které jsme dosud neznali. Král ukázal na jezírko, které leželo na konci široké louky. Jeho vody se třpytily ve slunci jako poklad drahokamů.

„Kdo bude na břehu první?“ řekl.

Než jsem stačila odpovědět, zaryl paty hřebci do boků a vyrazil. Jenže tenhle trik jsem znala a vzápětí jsem mu byla v patách. Jeli jsme rychleji a rychleji. Ostrý chladný vzduch nám šlehal do tváří, a jak jsme se hnali vysokou trávou, kopyta koní bušila do vlhké země...

Výkřik – výkřik člověka i koně zároveň – a pak můj pán přeletěl přes ohnutý krk zvířete a zmizel mi z očí.

S bušícím srdcem jsem seskočila z Neckarova hřbetu a rozběhla jsem se tam, kam padl. Ležel na zádech, hlavu měl divně ohnutou, čelist zkrivenou.

Zajíkla jsem se – jeho rty se hýbaly, ale vyšlo z nich jen zasténání. V očích měl strach.

Jet rozhodně nemohl. Opatrně jsem ho přikryla svým kabátem a příkrývkami, které jsme vzali s sebou. Brzo bude tma. Tma a zima. Kolem jsou vlci; musím si pospíšit.

Jela jsem na Neckarovi jako ještě nikdy a znepokojeným pohledem sledovala zapadající slunce – bylo příliš málo času. Pak jsem přes pole zahlédla praporce. Hlasitě jsem vykřikla, Neckar napjal poslední síly a už jsme byli u jeho mužů.

Když jsme se vrátili ke králi, slunce už bylo tmavočervené. Ležel tam bez hnutí, s očima zavřenýma, ale dýchal – dosud žil.

Tu noc jsem nespala. Modlila jsem se za něj. Plakala jsem a modlila se.

V těch prvních dnech jsem ještě doufala, že Bůh mé prosby vyslyší. Lékaři mě ujistili, že jeho život není ohrožen. Čelist měl ošklivě zlomenou, ale dala se napravit pomocí drátů. Ale údy – těmi pohybovat nemohl.

Radost, kterou jsem tak dlouho nosila v srdci, nahradily obavy. Ti, kterým vadila králova přízeň vůči mně – kteří si mysleli, že jsem ho očarovala – byli najednou odvážnější. Čarodějnice, dáblice, říkali mi. Šeptali, že král neupadl náhodou, že jsem ho otráвила.

Těšilo mě, že král těmto lžím nevěnoval pozornost a choval se ke mně vlídně.

„Zhřešil jsem,“ řekl mi při jedné z návštěv. „Těžce jsem zhřešil.“

„Ale jak, pane?“ zeptala jsem se překvapeně.

„To nevím,“ odpověděl zamračeně. „Ale uzdravím se, teprve až uznám svůj hřích a budu prosit za odpuštění.“

Kdybych byla tehdy věděla, jak mu pracuje mysl! Byla bych tu myšlenku udusila v zárodku a všechno mohlo být dobré. Jenže já netušila nic, a tak jsem jen kývla.

Uběhly celé měsíce; královo zdraví se pomalu, ale vytrvale zlepšovalo. Do příštího léta se plně uzdravil – byl trochu shrbený, hlavu nosil mírně dopředu a k levé straně, ale jinak byl v pořádku, a také vláda nad všemi končetinami se mu vrátila.

Znovu jsme jezdili na koni – ale teď už nikdy sami, jen s ostatními. Zranění ho změnilo; byl vážnější. Také naše milování bylo jiné, už ne neplánované a radostné. Teď to byl čin vážný jako svaté přijímání.

A pak mi Štěstěna zasadila další krutý úder. Na Boží hod vánoční náš chlapecek náhle dostal horečku, jako by ho stravoval oheň. Tentokrát nebylo čekání dlouhé. Za pár dní bylo po všem.

Myslela jsem, že král bude sdílet můj žal – že náš společný smutek bude mostem, po kterém k sobě znovu najdeme cestu – ale jeho tvář jako by byla z kamene. Po princově smrti byl ještě odtažitější a mou postel už

nenavštěvoval vůbec. Hledala jsem útěchu. Napsala jsem otci, pozvala ho do Prahy a v úzkostech čekala po jeho odpověď. Jenže dopis, který jsem dostala, nenapsal on, ale jeho nová manželka. Vysvětlila mi, že otcí už neslouží oči. Lékaři mu doporučují, aby necestoval, jinak by mohl o zrak přijít docela; nemůže přijet.

Držel jsem dopis v třesoucí se ruce. Jak je to dávno, co jsem měla po boku všechny tři své lásky – otce, pána a miminko. A teď? Teď jsem byla sama.

Konečně pro mě můj pán poslal. Seděl na trůnu oblečený v novém tma-vozeném rouchu, vyšívaném roztodivnými tvory. Vedle něj na bílé lebce světce ležela svatováclavská koruna.

„Přistup,“ vyzval mě.

Každý sval ve mně se toužil rozběhnout a vrhnout se mu do náručí. Ale seděl na trůnu – v celém majestátu. Ovládla jsem se, přistoupila jsem blíž a poklekla před ním.

„Už nikdy spolu nebudeme ležet,“ řekl.

„Můj pane?“ Nechápatě jsem k němu zvedla oči. Ta slova – ta nebyla jeho; musela jsem se přeslechnout. Byla jsem tak plná touhy – mysl mě neposlouchala.

„Odpřisáhl jsem to na korunu svatého Václava,“ pokračoval. „Už nikdy spolu nebudeme ležet.“

Tentokrát už jsem pochybovat nemohla. *Opravdu* to řekl. Bylo mi najednou slabo a zle; točila se mi hlava. Zoufale jsem se obrátila ke koruně, jako kdybych se chtěla světce zeptat – proč? Ale odpověděly mi jen prázdné oční důlky jeho lebky.

„Ale jsem přece tvá královna,“ namítla jsem tedy živému.

Naše pohledy se setkaly. Ten můj prosil. Pátrala jsem v upřených hnědých očích, které jsem milovala, po nějakém náznaku vřelosti – a ano, našla jsem ho – trochu zněžněly. Srdce mi poskočilo.

„Povstaň, má královno.“

Poslechla jsem, ale nohy se mi třásly. Stála jsem před ním, jeho tvář byla jen kousíček od mé. Najednou se mi nedostávalo dechu. Teď mě vezme do náručí, pomyslela jsem si. Ucítím jeho silné ruce. Jeho rty. Jeho ruka se

zvolna zvedla k mému obličejí. Prsty mi přešel zlehka po vlasech, po tváři, po chvějících se rtech. Zavřela jsem oči...

„Není to tvá vina.“ Cítila jsem, jak při těch slovech ruku zase odtáhl. Jen se mě přestal dotýkat, zoufalství se vrátilo. „Musí to tak být,“ řekl a podíval se mi do očí, které jsem zase otevřela. „Přísahal jsem.“

Slyšela jsem se vykřiknout a pak jsem prchla ze síně. Prchla jsem před těmi slovy.

Celou tu noc jsem plakala – plakala, až mě všechno bolelo a studny slzí vyschly. Proč má všechno končit takhle, proč se má zhroutit naše štěstí? A přesto jsem tomu nevěřila – nevěřila jsem, že to je doopravdy, že je to konečné. Věděla jsem, že nějaká část jeho nitra mi byla vždycky uzavřená. Teď se na to neznámé místo ukryl docela. Ale nemůže tam přece zůstat navždycky. Nakonec se ke mně vrátí – vrátí se do hřejivého světla naší lásky. To byla má jediná naděje!

Příští den byl král pryč. Řekli mi, že odjel do Norimberka. Pak do jiného města. Pak ještě do jiného. Ze dnů se staly týdny, z týdnů měsíce. Jezdil, jezdil – pořád někam jezdil. I já jsem jezdila na Neckarovi po lesích, po polích, po údolích. Plavala jsem v řekách a v potocích, až mi ruce ochabovaly vyčerpáním.

To všechno jsem dělala, abych přežila ty noci. Abych unavila své tělo tak, že spánek byl jediným útočištěm. Hluboký spánek beze snů – bez myšlenek, bez touhy, bez potřeb.

Pak jsem jednoho dne dostala vzkaz od arcibiskupa Arnošta z Pardubic, abych ho navštívila. Šla jsem tam a ve mně se svářily obavy s nadějemi. Nikdo nebyl králi bližší než on, nikdo lépe neznal jeho mysl. Co mi chce říct?

„Pojď, posaď se tady ke mně,“ vyzval mě, když jsem vstoupila.

Na sobě měl dlouhé, nachové roucho. Povstal, pozdravil mě, ukázal mi na polstrované křeslo u kulatého vykládaného stolku a usedl proti mně. Bylo to poprvé od mé korunovace, co jsme byli takhle blízko, ale tehdy jsem byla příliš ohromená celým obřadem a nevnímala jsem ho. Uvědomila jsem si, že je to velice pohledný muž: měl husté tmavé vlnité vlasy, velké měkké oči, rovný nos, pevnou kulatou bradu a malý, dokonale tvarovaný horní ret jako amorek. Oblečený byl do dlouhého nachového roucha.

„Víš, co je tohle?“ zeptal se a ukázal na dopis na stole.

Zavrtěla jsem hlavou. Ten papír jsem nepoznávala.

„To je důvod tvého žalu.“

Zavrtěla jsem hlavou. Nic jsem nechápala. Arcibiskup pokračoval:

„Víš, že Jeho Svatost papež nebyl nadšený, když si tě král vybral za nevěstu.“

„Je pravda, že mě nikdy neměl rád. Ačkoli,“ dodala jsem, „jsem mu nikdy nic špatného neudělala.“

„Když zemřel princ, tvůj syn, znovu králi napsal. A tohle je ten dopis.“

Najednou jsem byla plná strachu. „Pověz mi – musím to vědět. Co se tam píše?“

„V dopise Svatý otec tvrdí, že chlapcova smrt byl pro krále zasloužený trest za to, že jednal proti vůli Boží a oženil se s tebou. Chápeš?“

Bylo mi najednou na omdlení. Všechno mi to teď bylo jasné. Králův pád, smrt našeho syna – Karel hledal vysvětlení a papež mu ho poskytl. Ty strašné věci se staly *kvůli mně*...

„Nemůže přece...“ začala jsem, ale hlas se mi zlomil.

Arcibiskup mi položil ruku na rameno. Nedořekla jsem – tak mě vyvedlo z míry to laskavé gesto. Ten dotek.

„Co mám dělat?“ zeptala jsem se.

„Svatý otec je velice nemocen,“ pokračoval s rukou stále ještě na mém rameni – jinou útěchu jsem neměla. „Říká se, že mu moc života nezbývá. Brzo budeme mít nového papeže. Buď trpělivá. Dveře jsou zavřené, ale ne zamčené. Tvůj čas přijde.“

Jeho ruka mi sklouzla z ramene. Podívala jsem se do jeho velkých hnědých očí s dlouhými řasami. Byly klidné a vyrovnané, moudré.

Ten večer jsem se se vším svěřila své komorné Heleně. Znalý jsme se od dětství a byla to moje nejmilejší a nejdůvěryhodnější společnice.

„Říkal, že *dveře jsou zavřené, ale ne zamčené*?“ zopakovala Helena.

Kývla jsem. „Ano, přesně takhle to řekl.“

„Arcibiskup ví, že se máme s Tomášem rádi,“ pronesla pomalu. „Co když to myslel tak, že ti mám opatřit klíč ke králově ložnici?“

Ohromně jsem se zarazila. Je pravda, že nic by nebylo jednodušší. Tomáš

se v paláci vyznal. Skutečně mi arcibiskup chtěl naznačit tohle? Když to říkal, nenapadlo mě to. Ale Helena má určitě pravdu. Musím jen počkat, až starý papež zemře. To čekání!

Týden. Dva. Tři. A pak přišla ta zpráva. Svatý otec – muž, který exkomunikoval celou mou rodinu – opustil tento svět. Překážky byly pryč!

Všechno jsme s Helenou připravily. Čekala jsem ve své komnatě a srdce mi bušilo. Hleděla jsem na jasný půlměsíc. Dobré znamení? Dveře se otevřely; byla to Helena. Přišel čas. Když jsem si od ní brala klíč, políbila mě pro štěstí na tvář. Vyšla jsem na chodbu a tiše seběhla po schodech. Chladný kámen studil do bosých nohou, ale duch plál jasným plamenem. U dveří do královny komnaty jsem se zastavila a pokřižovala a pak jsem opatrně vsunula klíč do zámku. Když jsem dveře otevřela, hlasitě vrzly.

Král ležel na posteli; slyšela jsem, jak dýchá. Věděla jsem, že hodně pil, o to se Tomáš postaral. Přistoupila jsem k posteli. Světlo pochodně dopadlo na jeho tvář. Najednou jsem znejistěla. Pořád se mohu vrátit.

Jenže já jsem po něm *toužila*.

Odložila jsem pochodeň, opatrně zvedla přes hlavu lehké bílé roucho a pod ním už nezbylo nic. Přejela jsem si zvolna rukama po těle a ucítila, jak se mi vztyčují bradavky. Navoněla jsem si kůži drceným šeríkem a medem. Jejich vůně teď naplnila komnatu.

Pořád spal. Nadzvedla jsem příkrývky a položila jsem se k němu. Jeho ústa byla cítit medovinou a vínem. Srdce mi bušilo. Položila jsem ruku na jeho tělo a začala ho pomalu hladit. Ještě spal, ale dech se mu zrychlil. Už brzo se vzbudí. Přitiskla jsem se k němu nadrem. Všude to vonělo šeríkem a medem. Zavřela jsem oči. Cítila jsem, jak se jeho hrud' zvedá a klesá. Položila jsem na něj dlaň.

Škubl sebou. Prudce otevřel oči.

Naše pohledy se setkaly. Ten jeho byl tvrdý jako šíp z kuše. Vraždil mě. „Odejdi.“ Jeho hlas byl stejně tvrdý jako oči.

Utekla jsem, a tentokrát slzy nepřestaly téci – ani tehdy, ani potom. Už mě nechtěl; nepatřila jsem k němu. Jeho pohled zabil všechnu nejistotu. Celé dny jsem zůstávala ve své komnatě a nechtěla s nikým mluvit. Král

znovu odjel. Teď už nezáleželo na tom, kdy se vrátí. Ke mně se nevrátí nikdy. Arcibiskupův pohled mi to potvrdil. Veškerá naděje byla pryč. Navždy.

Propadala jsem se do zimní tmy. Jak jsem nenáviděla tu pražskou zimu, černou a chladnou jako smrt. Toužila jsem po slunci.

Chvíli se zdálo, že i slunce mě hodlá opustit. Obloha byla nekonečně šedá. Pak jsem jednou ráno ucítila na tváři vřelý dotek, který mě vzbudil jako polibek. Otevřela jsem oči do světla a ptačího zpěvu. Vyskočila jsem z postele a volala jsem po jezdeckém oděvu. Nechtěla jsem ztratit ani minutu toho dne, ani okamžik slunce. Celý den ve světle.

Neckar mě čekal už se sedlem vykládaným slonovinou a perlami. Daroval mi ho král, když se narodil náš chlapec. Ale k tomu jsem myšlenkami zalétla jen na okamžik. Nasedla jsem na Neckara a vyjela z brány, kolem kláštera a po silnici z města, do západních kopců podél řeky.

Den byl krásný. Jeli jsme rychle, jeli jsme pomalu, jeli jsme, jak nás napadlo. V poledne jsme dorazili na stezku podél potoka. Cesta byla úzká a vedla mezi hustými stromy. Sestoupila jsem, nabídla Neckarovi seno, které jsem s sebou vzala, a hladila ho po hřívě. Oči měl něžně hnědé, vlhkou tlamou se lehce dotýkal mé ruky. Chvíli jsem ho vedla podél potoka, naslouchala jeho bublání, dívala se, jak se kousky ledu odlamují a odplouvají. Ucítila jsem vůni kapradin.

Jeli jsme dál. Vystoupali jsme zase na hřeben kopce nad řekou. Hnali jsme se znova rychle, plíce mi plnil chladný vzduch. Rozpuštěné vlasy mi vlály po šíji, ze svištění vzduchu mi zvonilo v uších. Slunce pořád jasně zářilo, pořád hřálo a zvalo mě dál. Pohlédla jsem přes údolí, přejela očima po příkrých svazích s kamenitými vrcholky a serpentíně řeky, dál a dál. Měla jsem pocit, jako kdybych viděla až na konec světa, tam, kdy se vody stýkají s mou milovanou řekou Neckar, ke stromům na Königstuhlu. A tam, na samém vrcholu, stál můj otec a díval se přes kopce a údolí sem ke mně. Spatřila jsem ho a tváře mi zvlhly, ale usmívala jsem se. Zvedla jsem ruku a zamávala na něj.

Bud' zdrav, tatínku. Zdraví tě tvá srnečka.

Pustila jsem otěže...

„To jako chceš běžet?“ zeptala se.

„Jen tak pro legraci,“ kývl jsem. Moc věrohodně to neznělo, ale na nic lepšího jsem se nezmohl.

Oba jsme se zároveň podívali na její boty. Byly bez podpatku. Zatvářila se, jako by si myslela, že jsem trochu cvok, ale neškodný.

„A co dostanu, když vyhraju?“ zeptala se.

„Večeři.“

„Tak jo.“

Zastavili jsme se a já jsem začal odpočítávat: „Tři... dva... jedna...“

Karin vyrazila dřív. Byla taky docela rychlá a zpočátku získala docela slušný náskok. Ale já jsem dobrý sprinter a byl jsem si jistý vítězstvím. Jenže když jsme se přiblížili k autu, vystrčila ruku do strany, abych ji nemohl předběhnout, a tak jsem to vzdal. Dostane tu večeři. A museli jsme nasednout. Honem.

Jakoby nic jsem se ohlédl do kopce. Ten člověk za námi neběžel; neodvážil se na sebe upozornit. Přidal ale do kroku. Bylo to jedno. Než se dostane do auta, my budeme už dávno pryč.

Skočili jsme do vozu a vyrazili. Muž právě vstupoval na parkoviště.

„Dá se odtud jet do Prahy jinak – jinou cestou, než jsme přijeli?“ zeptal jsem se. Snažil jsem se mluvit klidně a nedat na sobě znát úzkost. Nebyl důvod ji znepokojovat.

„Dá se jet delší cestou – po okreskách,“ potvrdila. „Občas tak jezdím, když je hezky.“

„Pojedme tamtudy.“

Kývla, ale bylo jasné, že je zvědavá.

Vyjeli jsme z městečka a po pár stech metrech jsme sjeli z hlavní silnice. Podíval jsem se do zpětného zrcátka. Žádné auto za námi nebylo. Než ten chlapík přijde na to, co se stalo, bude pozdě.

Dlouze jsem vydechl a napětí mě opustilo.

„Co se děje?“ zeptala se Karin.

Řekl jsem jí to. Vytřeštila oči.

ANNA SVÍDNICKÁ

„Margareto, myslíš, že jsem hezká?“
„Samozřejmě, paní. Co to je za hloupou otázku? Víš přece, že o tvé kráse všichni mluví.“

„Dokonce i tady v Mantově?“ zeptala jsem se nejistě.

„Ano, i tady v Mantově!“ zasmála se Margareta. „Podívej se sama!“

Tvář, která na mě hleděla z benátského zrcadla, nebyla tak docela nepříjemná.

Moje oči byly nápadně modré, to byla pravda. A moje vlasy, které Margareta právě česala, měly velmi hezkou zlatou barvu. To byla také pravda. Ale všechno ostatní mi připadalo nezajímavé, nudné, obyčejné.

Zvolna jsem zavrtěla hlavou. „Ty ženy tady mi připadají nějak krásnější.“

„To je jen tou italskou módou, paní,“ prohlásila Margareta klidně a rozhodně. „Snadno oklame zrak. Krásné ti nepřipadají jejich tváře, ale stříh a barvy jejich šatů.“

Zaváhala jsem; chtěla jsem tomu věřit. Ty šaty byly skutečně krásné. „Vážně si to myslíš?“ zeptala jsem se.

„Vím to,“ odpověděla Margareta a odložila kartáč. „Uvidíš, až z Benátek přijdou ty tvoje.“

Její slova mě uklidnila jako vždycky. Za Margaretu jsem byla nesmírně vděčná. Ještě naposledy jsem se podívala na tu tvář v zrcadle a stiskla Margaretě ruku.

„Tak, teď jsem připravená sejít se s mistrem malířem,“ řekla jsem a vstala.

Čekal na mě ve velké komnatě plné gobelínů, stojan a barvy měl už připravené. Nervózně jsem zaujala místo u okna. Karel trval na tom, abych na portrétu měla svou korunovační korunu, a tak jsem zpevnila páteř a krk, když mi ji Margareta vkládala na hlavu. Přesto ale byla tak těžká, že se mi krk na okamžik sám ohnul. Narovnal jsem se, jak nejlépe jsem dokázala, a snažila se nehýbat. Nevěděla jsem, jak dlouho to zvládnu. Koruna strašně tížila, moje hlava na ni byla příliš malá a já měla dojem, že mi ji obroučka zvolna drtí. Potřebovala jsem myslet na něco jiného.

Ovšem – ten básník. Fascinující muž! Laskavý a chytrý, a tak krásně mluví. Slíbil, že mi dnes přečte báseň o té dámě. Jak se jmenovala? Laura. Ano, tak to bylo. Jeho velká životní láska.

Něco mě začalo pálit v ústech. Náhle jsem si uvědomila, že jsem si tou námahou rozkousala rty až do krve. No, aspoň budou na obraze hezky červené. Margareta ke mně přistoupila, otřela mi rty a sňala korunu. Domluvili jsme se, že korunu položíme vedle na stolek. Malíř s tím byl spokojen; může ji namalovat zvlášť.

Když sezení skončilo, Margareta mi pomohla převléci z modrých šatů do červených se zlatým lemem a já jsem spěchala za básníkem.

Vstal a políbil mi ruku. „Dobrý den, paní.“

Snědá vrásčitá tvář byla laskavá a otcovská. Nechala jsem si přisunout židli tak, abychom se i přes okolní ruch snadno slyšeli. Dnes tu byla spousta lidí.

„Mistře Petrarco, přinesl jsi ty básně?“ zeptala jsem se. Odpověď jsem znala předem, ale nedokázala jsem si pomoci.

„Jsou tady, paní,“ poklepal na knihu, která mu ležela na klíně. „A rty jsem svlažil trochou vína, aby byly výmluvnější. Ale kdepak ty máš pohár? Á, už ho nesou. Výborně. Můžeme začít.“

Sledovala jsem jeho snědé, měkké ruce, jak zlehka kloužou po stránkách. A pak začal mluvit; jeho hlas mě zaplavil jako moře. Vyprávěl o Lauře – o jejích zlatých vlasech, sněhobílém čele, očích zářících jako slunce. Když ji vidí poprvé, není mocen slova. Z jejích očí k němu vylétá roj milostných včel. Šťastná je tráva, která cítí dotyk jejích sladkých údů; voda, která odráží její pohled; bílé rukavice perlově září. Jeho pokrmem jsou slzy a voda ze studny, z níž je čerpá, je sladká i trpká zároveň. Vidí bez očí; mluví bez jazyka. Volá její jméno do mraků, ale odpověď nepřichází. Žije nadějí a přitom ví, že naděje je klamná. Smrt a život, svoboda a vězení, žár a chlad – to je pro něj totéž. Všechno je láska a její sladké utrpení. A pak přijde smrt; Laura už není. Zůstává opuštěný na moři bez své milované hvězdy, jeho loď má zlomené kormidlo, slzy nevysychají.

Sice mi přetékal citem.

„Je to tak strašně smutné,“ řekla jsem, tváře zvlhlé slzami. „Smutné a krásné.“

„To je láska, má paní,“ odpověděl básník.

„Ale proč musí být láska smutná?“ zeptala jsem se a osušila si oči.

„Protože je i radostná – v lásce se smutek a radost proplétají tak, že je od sebe nelze oddělit,“ pokračoval básník s rozzářeným pohledem. „Láska znamená vnímat dva protikladné pocity zároveň; být sytý a hladovět, nemít v rukou nic a zároveň v nich držet celý svět. A pak se stane něco zvláštního. Ty pocity jsou tak protichůdné, že spolu v harmonii vycházet nemohou a neustále se navzájem pokoušejí vypudit. Nakonec vypudí i nás z tohoto pozemského světa rozumu někam výš – až k samotným nebeským branám.“

Projel mnou záchvěv – ne snad pochopení, ale touhy. Ustrkla jsem vína a poválela ho po jazyku.

„Jak dlouho už to je, co tvá Laura zemřela?“ zeptala jsem se.

„Na jaře to bude sedm let.“

„Tvůj smutek musí být nesmírně veliký,“ řekla jsem a hlas mi selhal soucitem. Znovu jsem pocítila slzy. „Nevidět už její tvář, neslyšet její hlas, necítit její dotek...“

„Její dotek?“ opakoval básník a pozvedl obočí. Zavrtěl hlavou. „Takovou radost jsem nikdy nepoznal.“

Užasle jsem na něj pohlédla. „Ty ses jí nikdy nedotkl? Ani jednou? Dokonce ani při tanci?“

„Já ne, paní,“ odpověděl básník. Po chvílce pak dodal –

„Ale král, tvůj pán, ten s ní tančil.“

„Karel?“ zeptala jsem se překvapeně.

„V Avignonu,“ kývl básník ztišeným hlasem. „Viděl jsem je. Líbal Lauru na oči, na tváře.“

Chvíli jsme mlčeli; znovu jsme se napili vína. Poznala jsem, že ho ta vzpomínka bolí. Bude lepší změnit téma.

„Nikdy jsem neviděla, že by můj pán měl z něčí společnosti takové potěšení jako z tvojí,“ řekla jsem. A nebyla to prázdná slova. Od chvíle, co básník přijel, Karel s ním každý večer trávil na dlouhých procházkách v zahradě. „O čem si vy dva spolu povídáte?“

Básník se náhle rozzářil, jako by vyšlo slunce. „Lepší by asi bylo zeptat se, o čem si nepovídáme. Debatujeme o umění, o Písmu, o dávných časech, o břemeni vlády. Naše jazyky se nevyhnou ničemu, co má ve světě nějaký význam.“

„A mluvíte také o obyčejných věcech?“

„No ano – také o obyčejných věcech,“ kývl básník.

„Pověz mi o nich.“

„Včera jsme třeba mluvili o hoře.“

„O hoře?“

„Ano, o hoře,“ kývl básník. „Pověz mi, paní, vystoupala jsi někdy na nějakou – nikoli proto, aby ses dostala na druhou stranu, ale jen pro ten zážitek?“

Zasmála jsem se. „Co bych z toho měla?“

„Máš pravdu, paní,“ odpověděl básník s úsměvem. „Člověk z toho nemá nic, jen bolavé údy a ztracený den. Není to snadné a já už jsem teď na to příliš starý. Ale nad údolím, kde jsem před mnoha lety žil, se tyčila hora a mne se jednoho dne zmocnila touha na ni vystoupit. Řekl jsem si: ‚Výhled na horu znám. Co se podívat, jaký výhled má hora na mne?‘

Vyrazili jsme ráno a na vrchol jsme se dostali před slunce západem. Byli jsme odřený a podrápaný od kamenů a křoví. S potěšením jsem se rozhlédl dolů, po všech známých místech, která jsem poprvé viděl tak nezvyklým pohledem. Stíny, které vrhaly kopce, obrys lesa za vesnicí, cesty a vodní toky, jezírko, kde jsem se koupal.

Opojeně jsem zatoužil vidět ještě víc. Obloha byla jasná a bez mraků, stále ještě ozářená sluncem. Chtěl jsem se z jedné hory podívat na jinou, a tak jsem obrátil pohled k Pyrenejím.“

Básník se na chvílku odmlčel. „A víš, co jsem viděl?“ zeptal se.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Nic.“

„Nic?“

„Nerozeznal jsem ani nejslabší obrysy. A přesto jsem věděl, že tam ty hory jsou. Hleděl jsem přímo na ně, a přesto tyto smrtelné oči,“ pokračoval básník a ukázal na třpytící se hnědé bulvy, „neměly sílu překonat ani tak malou vzdálenost.“

V té chvíli jsem věděl, proč mě Bůh povolal na tu horu. Chtěl mi připomenout, že člověk nemůže hledat pravdu mimo sebe. Vnější svět nás láká, ale své sliby dodržet nemůže. Pravda leží uvnitř – v našich duších. Můžeme se k ní dobrat pouze samotou a sebezkoumáním. Chápeš?“

„Myslím, že ano – snad,“ řekla jsem nejistě.

„Představ si svou mysl jako chrám duše,“ pokračoval básník. „Chceš ho zanést věcmi, které duši odvádějí od jejího pravého účelu? Intrikami, závistí, honbou za malichernými cetkami? Nebo si dáš pozor, abys chrám vybavila jen tím, co je duše hodno? Sám Pán nám k tomu dal příklad, když vyhnal z chrámu penězoměnce.“

„A co láska?“ zeptala jsem se.

„Má paní, láska je to největší,“ odpověděl básník s úsměvem. „Pravdu lze nalézt pouze v duši a láska cestu k duši ozařuje. Láska je světlo. Iluze vnějšího světa jsou pouhá stínohra, která ve světle lásky mizí a ztrácí schopnost klamat. Když milujeme, jsme upřímní k sobě, upřímní k Bohu a upřímní k i druhým.“

Moje srdce se náhle vznášelo, jako kdyby mu narostla křídla, jako kdyby umělo vzlétnout. „A co ti na tohle všechno řekl Karel?“ zeptala jsem se rozechvěle.

Básník se usmál a zavrtěl hlavou. „Co mu záleží na tom, že já, skromný Petrarca, trávím celý den u okna, čtu a píšu a hledím na nebe? Já si takovou výstřednost mohu dovolit. Ale král?“

„Takže s tebou nesouhlasil,“ kývla jsem. Nepřekvapilo mě to, ale přesto jsem cítila zklamání.

„Nesouhlasil,“ potvrdil básník. „Naopak, měl proti tomu velmi silné námitky. Říkal, že umění vládnout je především umění vycházet s vnějším světem, ne se před ním schovávat jako poustevník v jeskyni. Pokud je nějaký úřad posvátný, musejí posvátné být i skutky, které se v jeho zájmu vykonávají. Bůh prý ho neučinil králem proto, aby mu pak upřel prostředky vykonat Jeho vůli. Všechny vladařské nástroje – okouzlování, lichocení, přesvědčování, cukr a bič, vidět a být viděn – jsou posvátné jako modlitba, pokud se provádějí ve službě Boží.“

Taková jsou jeho slova – a říkal je velmi přesvědčeně,“ pokračoval básník.

„Ale pravdu mám já. A král je moudrý muž a nebude tvrdošijně popírat pravdu, kterou mu někdo předloží. Potřebuje jen čas, aby si ji rozvážil.“

Kývla jsem. Jeho slova mě trochu utěšila. Je pravda, že v poslední době měl Karel plnou hlavu starostí s naší cestou do Říma. Možná, že po korunovaci...

Znovu jsme upili vína. „A co ty, má paní?“ zeptal se pak básník.

„Já?“ Zarazila jsem se a krátce sklopila oči. „Já se mám velmi dobře, děkuji. Král je ke mně velice laskavý.“

„Jak by mohl nebýt?“ usmál se básník. „Koneckonců jestli on je slunce, ty jsi jeho luna, která září nad námi všemi.“

Kývla jsem, i když se mi sevřelo srdce. Luna? No ano, proč ne? Srpek, nejvýš čtvrtka, která sama putuje nocí a dychtivě čeká na těch několik dní, kdy bude smět vyjít dřív a ocitne se se sluncem na jedné obloze.

Básník si mě zvědavě prohlédl. „Dychtíš dát králi dědice,“ řekl konečně. „Neobávej se. Ono to přijde samo. Jsi mladá a jsi královnou teprve krátkou dobu.“

Jeho tvář i hlas byly laskavé. V hrudi se mi vzedmula vlna pocitů, stoupala rychleji a rychleji, až se těsně za očima roztránila a zalila je. Zatála jsem zuby, abych vodu nepustila ven. Ne, nebudu plakat.

„Už jsou to dva roky,“ řekla jsem.

„Ale to přece není vůbec žádná doba,“ zavrtěl hlavou básník. „Král na tebe přece nenaléhá, nebo ano?“

„Ne, nenaléhá,“ odpověděla jsem tiše. Voda zvolna ustupovala a odtékala do nějaké jiné části mého nitra. „Jeho bratr má dva chlapce. Ustanovil, že kdybych já syna neměla, zdědí trůn oni.“

„Víš to jistě?“ vytřeštil oči básník.

Kývla jsem. „Sám mi to sdělil. Říkal, že se nemusím znepokojoovat.“

„Je to přesně tak, jak jsem myslel,“ prohlásil nadšeně básník. „On dokonce ani nepodléhá ješitnosti. Když vím tohle, jsem ještě pevněji rozhodnutý naléhat na něj, ať přijede do Říma.“

„Ale vždyt to právě děláme,“ namítla jsem zmateně.

„Přijíždíte jen na korunovaci a pak se vrátíte do Čech,“ upřesnil básník. „Já bych chtěl, aby král zůstal; aby vrátil Římu jeho právoplatné místo sídelního města říše.“

„Myslím, že to by se Karlovi nelíbilo,“ zavrtěla jsem hlavou.

„Proč ne?“ zeptal se básník. „Svémi způsoby a myšlením je víc Ital než Němec – nebo než Čech. Musí to přece vidět stejně jasně jako já. Patří sem a Itálie – má ubohá Itálie – ho potřebuje.“

Najednou mi bylo smutno za nás všechny: za Karla, za Petrarca i za mne. Žádající a žádaní. Položila jsem svou ruku na tu básníkovu, naklonila jsem se k němu a políbila ho na zavřená víčka.

„Má paní, dopřeješ mi tu čest a dovolíš mi, abych ti psal?“ zeptal se. Tváře měl zardělé jako zralá jablka připravená ke sklizni.

„Samozřejmě,“ řekla jsem. „A já zase budu psát tobě, vznešený Petrarco.“

Společně jsme vstali, uklonili se jeden druhému a Margareta mě pak doprovodila ven.

Později u večere jsem jedla velmi málo, protože jsem si už připadala plná. Ale vypila jsem hodně vína. Bude se tančit. Tančit!

Víno mě zahrálo; cítila jsem vzrušení, jako bych viděla novými očima. Tady u tohoto stolu seděli milující a milovaní. Třeba vévoda Gonzaga a jeho vévodkyně. Je hrubý a neomalený – tady láska jistě nekvete. Jenže – co vlastně poznají oči? Kdo by uhodl, že básník může tak vášnivě hořet? Jeho vzhled to ani v nejmenším nenaznačuje. Margareta stála stranou u tapisérií a usmívala se. Měla bílou půvabnou šíji. Věděla jsem, že má milence, ale nikdy jsem se nezeptala na jeho jméno. Je tady? Přejela jsem je pohledem. Všichni ti pánové v nádherných kloboucích a kabátcích, ruce plné třpytivých prstenů. Který je ten Margaretin? Dívá se někdo po ní?

Támhle u zadní stěny, v nádherném stříbrem lemovaném kabátci – Dětrich z Portic. Má tajemné, černé oči a skoro je ze mě nespouští. Usmát se na něj můžu; na tom nic není.

Někdo mi dolil; jen dobře. Vypiju i tenhle pohár. Má žízeň je neutišitelná. Toužím být zasažena šípem lásky; vnořit se do labyrintu a nikdy už ho neopustit, umírat a znovu se rodit stokrát denně.

Odnесли nádobí ze stolů; hudebníci zaujali svá místa. Můj pán ke mně přistoupil. Zrudlá vzrušením jsem uchopila jeho ruku a tanec započal.

CUI BONO?

Ulevilo se mi, že při návratu do Prahy se náš stín už neobjevil. Ale když jsem vešel do bytu, začal jsem se třást. Dokonce jsem zevnitř zamkl dveře a zastrčil řetěz – to jsem neměl ve zvyku. Kdybych měl doma nějaký tvrdý alkohol, teď bych do sebe jednoho dva panáky hodil. V lednici byla dvě piva, ale nebyla pro ten účel vhodná.

Svezl jsem se na židli k psacímu stolu a snažil se přemýšlet. Nejdříve jsem obracel v hlavě možnost, že se mi to všechno jen zdálo. Musel jsem připustit, že po tom, co se v posledních dnech dělo, nemám nervy v nejlepším pořádku. V takovém stavu člověk občas nevidí věci takové, jaké opravdu jsou. Ale toho člověka jsme určitě potkali v Řezně i na Karlštejně, a to se nijak jinak vysvětlit nedalo.

Opravdu nás někdo sleduje. Ale proč – a kdo je to?

Nedělali jsme nic nezákonného. Ano, Hrad naši činnost oficiálně neschválil, ale věděl o ní a toleroval ji. O tom mě Martin ujistil a neměl jsem důvod o jeho slovech pochybovat. Jinak bychom se k těm obrazům nedostali.

V hlavě mi dokola zněla stará Cicerova otázka – *cui bono?* Komu to prospěje? Řešíme historickou hádanku. Výsledek nemá žádný praktický význam pro dnešní svět.

Nikomu to neprospěje.

Nebo snad ano?

Začala se mi skládat v hlavě jedna možnost. Podle současných znalostí byl Zikmund poslední mužský dědic přemyslovsko-lucemburského rodu

ALŽBĚTA POMOŘANSKÁ

Když arcibiskup vstoupil do komnaty, uvědomila jsem si, že se třesu. Ne že bych z něj měla strach – naopak, považovala jsem ho za spojence. Chvěla jsem se strachem, jaké zprávy přináší.

Políbila jsem mu prsten a pokynula mu, ať se posadí vedle mě.

„Jak je císaři?“ zeptala jsem se.

Arcibiskup na mě vážně pohlédl a já cítila, jak se mi svírá srdce.

„Čím dál hůř,“ řekl. Najednou vypadal starý, jako by mu obavy vyryly do tváře nové vrásky. „Blouzní; jeho slova jsou jen nesrozumitelné mumlání. Tělem mu zmítají strašné křeče.“

Narovnala jsem se, rukou si uhladila šaty. Přesvědčovala jsem sama sebe, že to je pouhá nemoc, která brzo přejde.

„Co říká lékař?“

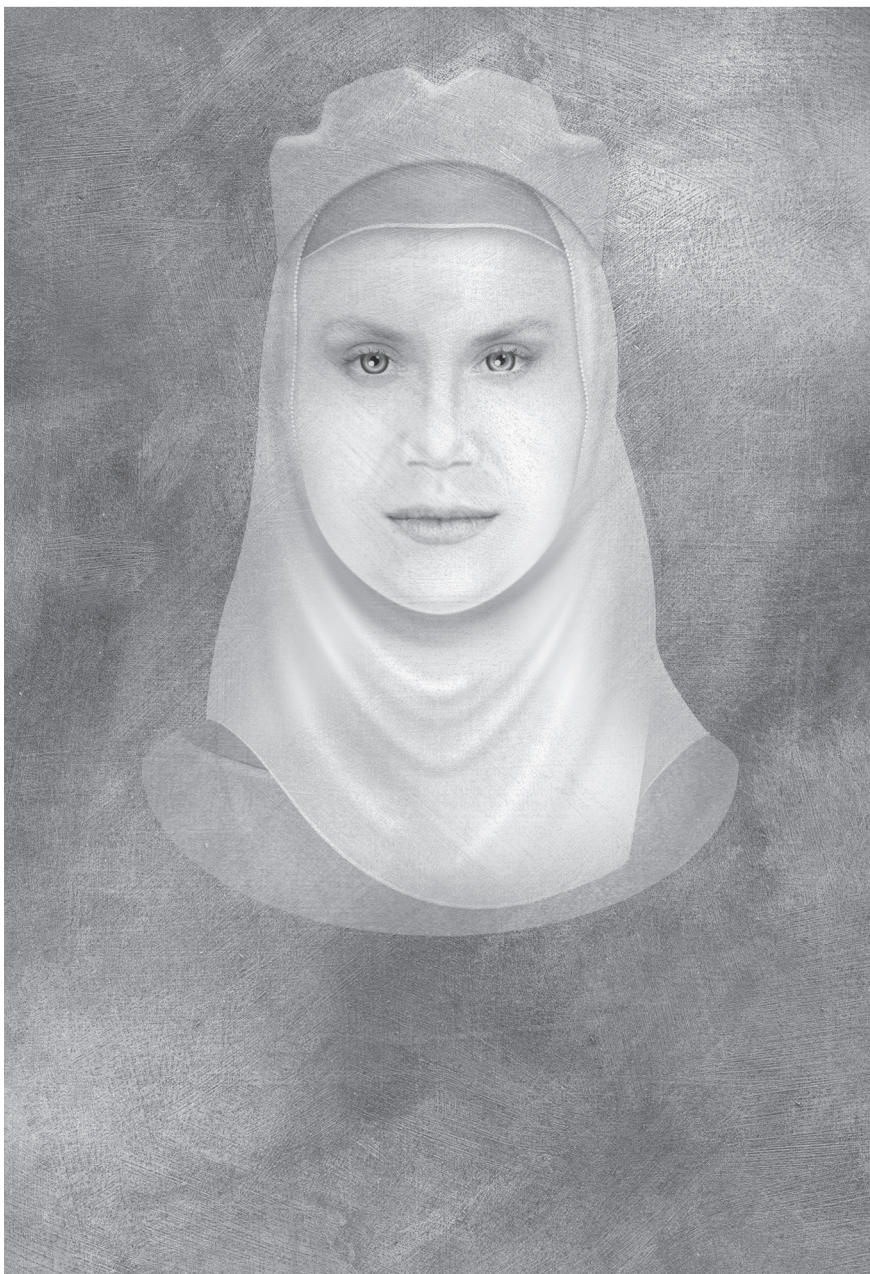
Arcibiskup pokrčil rameny. „Havel má podezření na rulík zlomocný, kvůli zorničkám. Jsou hodně veliké, jako černé perly.“

Cítila jsem, jak mě zalévá zoufalství. Jed! Ne, to nemůže být, to *nesmí* být pravda.

„To je přece nesmysl,“ řekla jsem statečně a rozhodně. „Kdo by ho mohl chtít otrávit?“

„Každý, kdo může jeho smrtí něco získat. Oba víme, že je to dost dlouhý seznam.“

„Nemohu uvěřit, že Bůh dopustil, aby tak velkého muže skolila taková zbabělá zákeřnost,“ řekla jsem. „Co se dá udělat?“

„Havel si poslal pro bylinky, ale tváří se velice vážně,“ odpověděl arcibiskup. Pak se mi podíval přímo do očí.

„Výsosti, musíš se připravit na nejhorší.“

„Ne,“ prohlásila jsem a sebrala všechnu sílu. „On bude žít.“

„Tak si to přeješ – a já si to přeji také,“ kývl arcibiskup. „Ale naše světská přání jsou bezvýznamná. Jediné, na čem záleží, je Boží vůle.“

„Říkal jsi, že ho otrávil. To přece nemůže být *Boží vůle!*“

Arcibiskup pokrčil rameny. „To nemohu soudit.“

„A co ostatní? Vědí to?“

Arcibiskup kývl. „Už teď se chystají. Kdyby císař zemřel, budou připravení.“

„Co bude se mnou?“ zeptala jsem se.

„Tebe pošlou do Hradce, věnného města českých královen.“

„A moji chlapci?“

„Samozřejmě zůstanou v Praze u dvora.“

Neříkal mi nic nového, ale přesto jeho slova bodala jako jehly.

„Postaráš se o ně,“ řekla jsem a cítila jsem srdce až v krku. „Postaráš se o to, aby s nimi zacházeli dobře, jak odpovídá jejich stavu. Občas je přijedu navštívit.“

Arcibiskup zaváhal, odvrátil oči a pak se zase podíval na mě. Ve velkých hnědých očích jsem viděla smutek a únavu, jakou jsem u něj neznala. Přeběhl mi po zádech mráz.

„Výsosti, já u dvora nebudu,“ řekl konečně.

„Jak to myslíš?“

„Kdyby císař zemřel, složím svůj úřad.“

Ta slova mě zasáhla jako úder pěstí. „Ale ty jsi přece arcibiskup,“ namítla jsem. Copak mám přijít o všechno najednou? „Máš povinnosti vůči říši. Kdo bude radit mladému králi? Nemůžeš nás opustit!“

Arcibiskup vstal a začal přecházet tam a zpátky. Ale pokud se chtěl tímto způsobem vyhnout mému pohledu, nebylo mu to nic platné; nemilosrdně jsem ho sledovala očima. Ať chce říci cokoli, musí to říci mně.

„Musíš mě pochopit,“ podíval se mi konečně zase do očí. „Kdybych tu zůstal, k ničemu by to nebylo. Václav mě nijak zvlášť nemiluje. Jeho jediným

zájmem je lov. Jeho společníci jsou opilí hlupáci. Jsem sice arcibiskup, ale jsem jen člověk. Můj hlas by byl jen svíčka ve větru, která rychle uhasne.“

„Zmizet by měl on. Václav není schopen vlády.“ Ani jsem se nesnažila tlumit hlas. Jen ať to celý svět slyší.

Arcibiskup mlčel. Cítila jsem, jak ve mně stoupá hněv jako sílící bouře. Copak nikdo nic neudělá? Copak všichni budou stát stranou a nechají toho kluka všechno zničit?

„Vůbec není císaři podobný,“ řekla jsem odvázně.

Arcibiskup se zarděl dotmava. „Zacházíš příliš daleko,“ prohlásil a jeho pohled ztvrdl. „Naznačovat, že Václav je nelegitimní, abys postavila do čela vlastního syna Zikmunda... samotná ta myšlenka je zrádná. Copak nemáš trochu zdravého rozumu, paní?“

„Odpust,“ předstírala jsem provinilost. Popravdě řečeno jsem ale byla potěšená, že jsem v něm znovu rozdmýchala žár. „Promluvila jsem nevhodně. Ale bylo to z mateřské lásky a obavy o děti.“

„A právě kvůli nim takové obvinění už nikdy nesmíš opakovat. Copak to nechápeš? Tvoji synové by byli první, kdo by přišel o krk.“

Zvolna jsem kývla. Měl pravdu; mluvit takhle bylo neopatrné. Arcibiskupovi mohu věřit, ale jsou tu i jiné, nepřátelské uši.

„Co mám dělat?“ zeptala jsem se konečně.

„Totéž, co my ostatní: čekat a modlit se.“

Zavrtěla jsem hlavou. „Ale já nejsem jako ostatní. Jsem jeho královna. Chci něčím dokázat svou velkou lásku a oddanost.“

„Přeješ si přinést nějakou obět?“ zeptal se arcibiskup.

„Ano, obět. Ale nevím jakou, ani jak. Pomoz mi.“

Arcibiskup si založil ruce a zamyšleně nakrčil čelo. „Za těchto okolností není nezvyklé požádat o pomoc některého světce,“ začal po dlouhé přestávce. „Darovat řekněme zlato na nový sanktuář do svatováclavské kaple v katedrále svatého Víta. Mohla bys svou prosbu k světcům pronést za úsvitu tady na hradě, a já bych mohl zařídít, aby skupina mých mužů v slavnostních livrejích za hlasu trubek doručila tvůj dar do Prahy.“

Kývla jsem. Obracela jsem ten návrh v hlavě. „Děkuji,“ řekla jsem zvolna.

„Dáš mi čas, abych si to rozvážila?“

„Samozřejmě. Výsosti. Můžeš pro mě poslat, až budeš připravená.“

Uklonili jsme se jeden druhému a on odešel. Zvedla jsem se, usedla na lavici u okna a zadívala se na nádvoří. Pár strážných si tam opékalo králíka, smáli se a pili pivo. Copak nevědí, že jejich císař umírá? Jenže na druhou stranu, jaký rozdíl je v tom *pro ně*? Oni budou mít svého králíka a pivo tak jako tak. Znechuceně jsem se odvrátila.

Jak jsem to tady nenáviděla! Chladné stěny; pach kamene a mužského potu. A pak tu byla *ona*, pochopitelně: matka toho hloupého kluka. Její portrét byl všude, jako by se Karel rozhodl z celého hradu udělat její památník. Tak to přece říkají. Že jen ona byla jeho velká láska a že když zemřela spolu s dosud nenarozeným druhým synem v lůně, mohl si oči vyplakat.

A já? Veliká, mohutná. Křehké krasotinky ode dvora se mi vysmívají. Ale já jsem císaři už dala dva zdravé syny – víc než kdy dokázala ona; víc než dokázaly všechny dohromady. A dám mu ještě další. Ale musí žít.

Věděla jsem, že arcibiskupův návrh je dobrý. Když veřejně projeví svou oddanost, posílí to mé postavení. Jen... zase to jméno – *Václav*. Od samého začátku byl ten kluk jedinou překážkou mého štěstí. Karel dokonce odložil moji korunovaci, aby to dítě mohlo být korunováno jako první. Dal přednost uslintanému mrněti *přede mnou*. Ten hloupý kluk mi vždycky stál v cestě.

Cítila jsem, jak se vrací starý hněv a bolest. Václav byl králem dřív, než uměl mluvit, a můj Zikmund? Zasnoubený s dcerou norimberského měšťana. Měšťana!

A pak mě to napadlo. Věděla jsem, co udělám.

Vyběhla jsem z komnaty a vyhledala arcibiskupa v kapli.

„Rozhodla ses,“ poznal arcibiskup, když jsem vstoupila do kaple. Dokázal v lidech číst tak dobře, až z toho šel strach. Ale já jsem si na to už zvykla. Usedla jsem v lavici a čekala jsem, až zažehne všechny svíce k modlitbám.

„Poradil jsi mi velmi dobře,“ začala jsem, když si ke mně přisedl. „Jsem ti nesmírně vděčná. Jak za radu, tak za to, že jsi mi nabídl své muže. Je to od tebe velice velkorysé.“

„Ale máš výhrady.“ Oči a hlas měl klidné.

„Ne, výhrady nemám,“ zavrtila jsem hlavou. „Poskytnu dar katedrále. Chci jen dát jasně najevo, že tak skutečně činím ze srdce. Chci ho předat sama.“

„Chceš jet s mými muži do Prahy?“

„Jet ne – půjdu pěšky, abych dokázala svou oddanost.“

Arcibiskup trochu vykulil oči. Překvapilo ho to, ale nezamítl to. „To je od tebe velice ušlechtilé,“ řekl.

„Ještě o jedné věci se s tebou chci poradit,“ pokračovala jsem. „Kaple svatého Václava je už teď nádherně vyzdobená. Kdykoli tam vstoupím, moje oči jsou plné zázraků a nevědí, kam se dívat dřív. Obávám se, že můj skromný dar by takového místa nebyl hoden.“

Ale s kaplí svatého Zikmunda je to jiné. Od chvíle, kdy císař přivezl Zikmundovy ostatky do Prahy, jeho kaple zůstala neozdobená, jako by na ni všichni zapomněli. Neměla bych prosbu za císařovo uzdravení svěřit svatému Zikmundovi? Daruji nejen zlato, ale i své nejkrásnější šperky – něco skutečně nádherného, co si zaslouží jako jeden z českých patronů.“

Čekala jsem, co na to arcibiskup řekne.

„Chápeš, že tvůj návrh je riskantnější?“ zeptal se konečně.

„Ano,“ kývla jsem. Kdyby to byl někdo jiný, popřela bych to. Ale tady nebylo místo na klam; arcibiskup znal pravdu, nebo aspoň částečně ji znal.

„Tak dobře – ať se tedy stane, jak si přeješ.“

Hluboko jsem se uklonila, aby mi mohl požehnat, políbila jsem mu ruku a rty jsem na ní pozdržela déle než obvykle, abych mu dala najevo svůj vděk. Do svých komnat jsem se vracela s mnohem lehčím srdcem. Dosáhla jsem všeho, co jsem si přála. Teď mohu vzít svůj osud do vlastních rukou.

Uchýlila jsem se do své komnaty, ale nikoli do postele. Stejně bych neusnula. Nemohla jsem se dočkat svítání. Císař musí přežít noc – aspoň *tuto* noc. Ať už přijde ráno!

Když se průvod shromáždil před vstupem do paláce, slunce právě stoupalo nad kopce. Bylo nás celkem dvacet; tucet mužů v arcibiskupově červenobílé livreji, můj zpovědník otec Petr doprovázený dvěma děkany a moje dvorní dámy. Obloha byla bez mráčku – dobré znamení; neodvažovala jsem se přemýšlet o tom, jak by to vypadalo, kdyby přšelo. S arcibiskupovým

požehnáním a s fanfárou trumpet jsme vyrazili. Palácová stráž, která utvořila dvě dlouhé řady od vchodu do paláce k věži, poklekala, když jsme je míjeli.

A pak jsme byli venku – za hradbami! Uvědomila jsem si, že se zhluboka nadechnu ranního vzduchu, který plnil mou hruď svěžestí. V údech jsem cítila novou sílu. Osm hodin cesty, říkali mi. Připadalo mi to jako dětská hra.

Užívala jsem si tu chvíli: lehký jarní vánek, ptáci v letu, vůně lesů, slunce ve tváři a chlácholivý baryton otce Petra, který nám předčítal z Bible. Můj duch byl jasný a čistý jako nebe. Ale když jsme sestoupili do údolí, cítila jsem, jak se mě zmocňuje zadumání, jako by se na stropě mé mysli začaly sbírat mraky a vrhaly stín na mé myšlenky.

Co jestli zemře? Odpověď mi byla jasná. Kdyby císař zemřel, řekli by, že jsem se rozhodla špatně, když jsem volila svatého Zikmunda; že jsem se obrátila zády k svatému Václavovi a dala přednost jmenovci svého nejstaršího syna. Císařovu smrt by brali jako znamení, že i jeho královna je zavržena, protože Bůh odmítl její osobní prosbu. To by nebezpečně a možná i fatálně oslabilo mé postavení.

Jenže já neměla v úmyslu být tou dobou ještě v Čechách.

Proto jsem trvala na tom, že cestu podniknu sama. Nenechám své děti na milost a nemilost Václavovi. Prchneme společně z království.

Tušil arcibiskup, jaký je můj pravý motiv? Možná – před ním bylo velice těžké něco utajit. Ale určitě to vědět nemohl. A koneckonců, jaký rozdíl v tom je pro něj, jestli budeme tady nebo tam? On sám oznámil, že hodlá složit úřad. Ne, z té strany se nemusím ničeho bát.

Ale ostatní to nevezmou tak klidně – kdybychom prchali a kdyby nás chytili...

Prudce jsem se zastavila, protože hlavou mi prolétly obrazy tak hrozné, že mi ochromily nohy.

„Výsosti, je všechno v pořádku?“ přerušil předčítání otec Petr. „Jsi bledá. Chceš si odpočinout?“

Uvědomila jsem si, že se na mě všichni tázavě dívají. „Nic mi není, otče, děkuji,“ řekla jsem váhavě. „Jen jsem uvažovala o modlitbě za císaře. Pomodlíš se se mnou?“

„Samozřejmě, Výsosti.“

Poklekli jsme společně na polštářky, které nás chránily před rosou, a já jsem pronesla modlitbu, kterou jsem právě v té chvíli vymyslela. Otec Petr pak přidal Zdravas a Otčenáš a znovu jsme vykročili. Nohy se pohybovaly samy a já se v myšlenkách vrátila k možnosti útěku. Jak a kam jet?

Kdyby tak byl dědeček ještě naživu, pak by bylo všechno jasné. Ten by nás vzal v Krakově pod svou ochranu. A možná – kdo ví – možná by Zikmunda učinil svým dědicem. Ale dědeček byl mrtvý. Králem byl teď Ludvík.

Při chůzi jsem si opakovala to jméno. Ludvík. Jako polský a maďarský král byl dost mocný, aby nám mohl poskytnout nezbytnou ochranu. Ale vezme nás k sobě? Odpověď mi byla jasná okamžitě. Samozřejmě že vezme. Nejenže jsme příbuzní, ačkoli to samozřejmě pomůže. Ale moji synové by mu poskytli klíč ke třetímu království. Takovou příležitost by si nemohl nechat ujít.

A Ludvíkovi se právě narodila druhá dcera Marie. Srdce se mi prudčeji rozbušilo. Stále ještě neměl syny, což by znamenalo, že každá z dívek zdědí jedno království. To by byly nevěsty pro mé dva syny!

Ale jak se dostat z Prahy do Budapešti? Obvyklá cesta vede přes Moravu, ale umožní nám Jan Jindřich bezpečný průjezd? Jeho synové Václava nesnášejí, to je pravda. Ale i moji chlapci by si mohli dělat nároky na trůn. Zavrtěla jsem hlavou. Nebezpečí bylo příliš velké. Možná tedy na západ do Řezna a potom po Dunaji? To by ale znamenalo projíždět habsburskými državami a ty jsou ještě nebezpečnější než Morava.

Potřebovala jsem si promluvit s někým, kdo by mi poradil nejlepší cestu. A budu potřebovat pomoc – sotva se dokážeme z Čech dostat sami. Ale komu mohu věřit?

Náhle se mě zmocnila panika. Hlavu jsem měla plnou zmatků a cítila jsem, jak moje rozhodnost kolísá. Rizika byla příliš velká a možné následky příliš kruté. Snad by bylo lepší zůstat a vyčkat. Ale pak bych patrně přišla o děti. Druhou šanci mít nebudu.

Snažila jsem se soustředit na něco jiného. Otec Petr – co to říká? Chytila jsem se jeho hlasu, jako se tonoucí chytá hozeného lana. Vyprávěl právě

příběh o setníkovi, který požádal Ježíše, aby uzdravil jeho služebníka. Ježíš mu nabídl, že přijde do jeho domu, ale setník prohlásil, že je to příliš velká čest, které není hoden. Řekl Ježíši, že stačí jeho slovo a služebník bude uzdraven. A skutečně se tak stalo, právě v tom okamžiku – uzdravila ho setníková velká víra.

Ano, pomyslela jsem si. Musím mít stejně velkou víru jako setník. Nesmím pochybovat, musím věřit. Císař *bude žít*.

Nevšíkala jsem si už krajiny kolem ani svých společníků, neviděla jsem a neslyšela. Myšlenkami jsem se soustředovala jedině na Karla. V duchu jsem viděla, jak horečka ustupuje. Sledovala jsem, jak se jeho hrud' lehce zvedá a klesá, jak se oči z černých mění zase na hnědé. Už teď je uzdravený; vstává z postele; vydává příkazy, je zase v plné síle.

Když jsme konečně dorazili do katedrály svatého Víta, skoro se stmívalo. Nohy jsem měla otlučené, pořezané a samou krev. Mé dámy mi opatrně zuly rozedrané boty, očistily mi nohy vodou a obvázaly pruhy látky. Bolelo to, až jsem musela zavřít oči. Pokynem jsem přivolala otce Petra.

„Přiveď Zikmunda za mnou do katedrály,“ požádala jsem ho. Pak jsem se odpoutala od sloupu, o který jsem se opírala, a zamířila jsem ke vstupu do chrámu. Při omývání mi nohy ztuhly tak, že jsem už zvládla jen jakési pomalé šourání. Truhlice s klenoty mi v náručí připadala strašně těžká. Jaká ironie, že tenhle poslední kousíček po hladkých kamenech mi připadá nejtěžší, pomyslela jsem si. V kapli jsem položila truhlici na oltář a klesla na klekátko. Všechny zraky se na mě upíraly. Zavřela jsem oči a sepnula ruce k modlitbě. Uzdrav ho, svatý Zikmunde. Uzdrav mého pána a krále.

Pak jsem uslyšela dětské kroky. Byl tady – můj malý rusovlasý chlapec. Srdce mi poskočilo a pokynem jsem ho přivolala k sobě do lavice. Políbila jsem ho na čelo; prohrábla jsem mu prsty vlasy.

„Hepčí!“

„Koupali tě dnes ráno?“ zeptala jsem se.

„Koupou mě každý den,“ kývl.

„Když se budeš pořád koupat, tak se té rýmy nikdy nezbavíš,“ zavrtěla jsem hlavou. „Já jim to řeknu. Nenech se koupat každý den.“

„Ano, maminko,“ kývl. I kdyby to byla jeho vina, nemohla bych se na něj zlobit. A i přes tu rýmu vypadal dobře – byl zdravý a silný.

„Modli se se mnou,“ řekla jsem a pokynula ke klekátku.

„Samozřejmě. Za co se modlíme?“

„Za tvého otce. Je nemocný a my se modlíme, aby se zase uzdravil.“

„Budu se modlit, aby byl silný jako kůň,“ prohlásil Zikmund.

„Tak pojď.“

Poklekl vedle mě a společně jsme se pomodlili.

Když jsme skončili, ukázala jsem na obraz za oltářem. „Víš, kdo to je?“

„Svatý Václav?“ hádal.

„Ne, to není svatý Václav,“ opravila jsem ho rázně. „To je svatý Zikmund.“

Jeho ostatky jsou tady v této kapli.“

„Byl to král,“ všiml si Zikmund koruny.

„Ano, byl,“ potvrdila jsem.

„Budu já taky králem, maminko?“

Pohlédla jsem do toho ušlechtilého mladého obličej. „Ano, jednou i ty budeš králem,“ řekla jsem. „Teď se s otcem Petrem vrať do paláce. A pamatuj si – zítra at tě nekoupou!“

Políbil mě na tvář a já jsem sledovala, jak odcházejí, vysoký dlouhonohý kněz a maličký princ. Co teď? Neměla jsem dost síly, abych sama vstala. A stejně mi nepřipadalo správné, abych šla za nimi do paláce. Ne, dokud můj král bude v nebezpečí, já budu soucítit s jeho osudem. Povolala jsem pokynem k sobě své dámy.

„Oznamte všem, že jsem se rozhodla zůstat zde u oltáře svatého Zikmunda a modlit se, dokud mě sám císař neprijde pozdravit.“

„Ale Výsosti, to může trvat několik dní,“ namítla jedna z nich. „Jak budeš spát? Vždyť se nastydneš.“

„Budu spát tady,“ řekla jsem rozhodně. „Doneste mi příkrývky a vodu – a lampu se spoustou oleje. Chci být jako panna, která s rozsvícenou lampou čeká na ženicha.“

Když mi všechno donesly, poslala jsem je pryč – aspoň ony si zaslouží pohodlné lože.

Kámen byl sice tvrdý, ale přesto jsem usnula skoro okamžitě. Vzpomínám si, že jsem se vzbudila až zvoněním zvonů. Zvony. Zvony. Zvony. Znělo to radostně. Je dnes nějaký svátek? Nemohla jsem si žádný vybavit. Zvedla jsem bolavá záda z chladného kamene a vzhledla k vousaté tváři svatého Zikmunda, která na mě hleděla z oltáře. Zradil jsi mě? Pak jsem zaslechla to volání – nejdřív z dálky, ale čím dál blíže. „Císař! Císař! Císař se vrátil!“

Spím snad ještě? Sama jsem už nevěděla. Protřela jsem si oči a čekala. Pak jsem uslyšela rychlý dusot koňských kopyt, zvuk oceli a mužské hlasy. Opřela jsem se o lavici a zvedla jsem se. Kroky v katedrále. Dobře jsem je znala; do očí mi vstoupily slzy. Přestože celé mé tělo křičelo bolestí, pomalu jsem se obrátila, abych uvítala svého pána.

Ve tváři byl ještě bledý, ale oči měl hnědé a zářivé.

„Má královno,“ řekl a padl přede mnou na kolena. „Za svůj život vděčím jen tobě a nikomu jinému.“

„Mně ne, můj pane,“ odpověděla jsem chvějícím se hlasem „Svatému Zikmundovi. Modlila jsem se k němu a on mě vyslyšel.“

„Ale aby mohla být modlitba vyslyšena, musí ji nejdříve někdo pronést,“ řekl císař a políbil mi ruku. „Proto jsem zavázán věčností víc tobě než komu jinému.“ Zrak mu padl na příkrývky na zemi. „Ty jsi strávila noc tady v kapli?“

„Ano, pane. Slíbila jsem, že kapli neopustím, dokud si pro mě nepřijdeš ty sám.“

Zavrtěl hlavou. „Po tak dlouhé cestě sis odepřela dokonce i útěchu spánku,“ žasl.

„Naopak, pane. Spala jsem velmi sladce. Měla jsem dokonce vidění – alespoň myslím, že to bylo vidění. Ale já se v těchto věcech tak dobře nevyznám, pane. Možná to nic neznamenal.“

„Vyprávěj mi o tom,“ vyzval mě.

Všechno, co jsem udělala – všechna rizika, která jsem podstoupila – byla jen přípravou na tento okamžik. Mluvila jsem pomalu, jako bych se snažila vybavit si něco, co si už docela nepamatuji.

„Viděla jsem údolí mezi kopci, bohaté medem a obilím. Sady tam rodily všemožné ovoce a v lesích se toulali jeleni, kanci a bažanti. Lidé spokojeně

obdělávali svá pole; všichni žili v míru a dostatku. Středem údolí vedla silnice a na ní jsem spatřila, jak se ke mně blíží dva mladíci. Jeli bok po boku na bílých koních. Ten vlevo měl nádherný štít s černým orlem na žlutém pozadí; štít toho druhého byl ode mě odvrácený, takže jsem ho neviděla. Na hlavě měli zlaté koruny. Jeli bok po boku a s úsměvem, skoro jako bratři. Vzhledla jsem a spatřila, že se nad nimi vznáší holubice a nad holubicí zářilo slunce. Podívala jsem se do slunce – a tím vidění skončilo.“

„Můžeš mi ty muže popsat?“ zeptal se dychtivě císař.

„Oba byli velmi hezcí, pane. Ten nalevo měl hnědé vlasy, skoro jako tvoje, ale měkké jako hedvábí. A ten napravo měl vlasy oranžové, jako by se jich dotkl oheň.“

Císař se usmál a oči se mu rozzářily. „Má královno, což to nevidíš? Ten vlevo byl můj syn Václav – na štítě měl znak Svaté říše římské. A ten vpravo, to byl náš syn Zikmund.“

„Aha,“ kývla jsem zvolna. „Odpust' mi, pane. Nepoznala jsem ho kvůli té koruně.“

„To je znamení, má královno. Pán se rozhodl předat mi své poselství prostřednictvím mé nemoci a skrze tebe. Václav a Zikmund. Dva králové, dva bratři, kteří svorně a slavně panují!“

Usmíval se od ucha k uchu. Mně už nezbylo dost fyzické síly, abych mu úsměv oplatila. Ale mé srdce – mé srdce zpívalo. Měšťanská dcerka si bude muset hledat jiného ženicha. Nevěstou mého syna bude princezna.

NA HORÁCH

Vyrazili jsme ve dvou autech. Celkem nás bylo osm a k tomu zdánlivě nekonečné množství lyží, lyžařských bot, hůlek a tašek. Cestovali jsme s jinou dvojicí, s Ondřejem a Lucií, kteří seděli vzadu. Karin řídila a já seděl vedle ní.

„Tak ty jsi nikdy nelyžoval – ani jednou?“ zeptal se Ondřej.

„Ne, ani na vodě,“ odpověděl jsem.

„To se určitě těšíš,“ prohlásil Ondřej. „Řítit se ze svahu šedesátikilometrovou rychlostí, kličkovat mezi stromy, přeskakovat balvany...“

„Ondřej, nech toho. Určitě je z toho už tak dost nervózní,“ napomenula ho Lucie. Otočila se ke mně a chláholivě se usmála. „Nevšímej si ho. Instruktoři ti všechno vysvětlí. Nemáš se čeho bát.“

„Jo, to bude určitě v pohodě,“ řekl jsem.

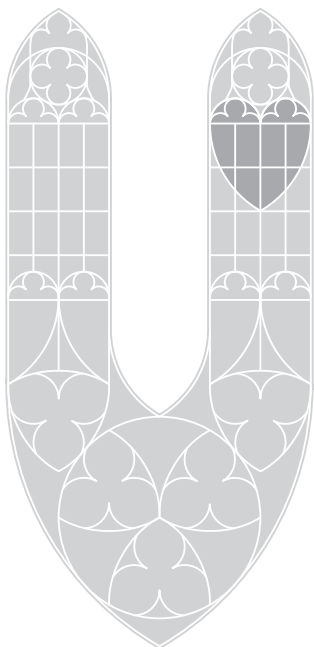
„Instruktoři?“ opakoval Ondřej. „To mu nemůžeme udělat. To není vůbec žádná zábava. Nejlepší to pochytí přímo na svahu. Já tě to naučím.“ Ukázal mi palec nahoru.

„Zbláznil ses?“ obořila se na něj Lucie. „Tys ho neslyšel? V životě na tom nestál.“

„Slyšel jsem ho,“ kývl Ondřej. „Ale zapomínáš, že já jsem osvědčený trenér. Pamatuješ na Jorgeho? Na toho tvého kamaráda z Barcelony? Ten taky nikdy v životě na lyžích nestál, a nenaučil jsem ho to snad?“

„Jorge není zrovna dobrý příklad.“

„Tak naučil jsem ho to, nebo ne?“ nedal se odbýt Ondřej.

MICHAEL A. SHAHEEN

PÁTÁ KRÁLOVNA

**Tajná láska
Karla IV.**

Vydalo MÁM TALENT nakladatelství, s. r. o.
Na Louži 1/947, Praha 10, jako svou 6. publikaci.
První vydání, 2022.

Z anglického originálu přeložila Veronika Volhejnová.
Jazykový korektor František Prokop.
Odpovědná redaktorka Markéta Dočekalová.
Obálka, ilustrace a grafická úprava Jindřich Bartoš.
Tisk THB – Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Copyright © Michael A. Shaheen, 2022
Zastoupení literární agentura MÁM TALENT, s. r. o.
Publishing © MÁM TALENT nakladatelství, s. r. o., 2022

ISBN 978-80-906506-5-7